

ועדת השופטים להענקת פרס ישראל לשנת תשפ"א בתחום
חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב
ע"י ב"כ עוה"ד גלעד ברנע (מ.ר. 16611)
מרחה' מר מירון 32/8, מבשרת ציון, 9076426
טלפון: 02-6713883, פקס: 02-6713735
דוא"ל: gilad_b@netvision.net.il

העותרת

נ ג ד

1. שר החינוך
 2. הממונה על פרס ישראל, משרד החינוך
 3. יועץ השר לעניין פרס ישראל
 4. היועץ המשפטי לממשלה
- על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים 9711052
טל' 02-6467011, פקס 073-3925590

5. פרופ' עודד גולדרייך
- באמצעות עו"ד מיכאל ספרד ו/או חגי
בנזימן ו/או אלון ספיר ו/או קלה ספיר
כולם מרח' דוד חכמי 12, תל-אביב
6777812
טל: 03-6206947/8/9, פקס: 03-6206950
דוא"ל: contact@sford.co.il

המשיבים

הודעה מעדכנת מטעם המדינה

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד, ובהן ארכות שניתנו, מוגשת בזאת הודעה מעדכנת מטעם המדינה.
 2. עניינה של העתירה דנן בהענקת פרס ישראל בתחום חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב, לפרופ' עודד גולדרייך, שעליו בחרה ועדת השופטים להענקת הפרס להמליץ כזוכה בפרס לשנת התשפ"א, והמלצתה הועברה, בהתאם לתקנון פרסי ישראל, לאישורו של שר החינוך (דאז).
 3. שר החינוך (דאז) החליט, ביום 10.6.21, ערב סיום כהונתו, שלא לאשר את המלצת ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל לפרופ' גולדרייך, וזאת על יסוד מספר עצומות/מכתבים שעליהם חתם פרופ' גולדרייך, כפי שיפורט.
- החלטת שר החינוך (דאז) הובאה לידיעתה של שרת החינוך, שהחלה לכהן בתפקיד זה לאחרונה במסגרת הממשלה החדשה. השרה לא מצאה לנכון להידרש לעניין זה משנתקבלה בו החלטה סופית על ידי השר הקודם טרם כניסתה לתפקיד; ובכך נותרה אפוא ההחלטה, שקיבל שר החינוך (דאז), על כנה, תוך ששרת החינוך כמובן תכבד כל החלטה של בית המשפט הנכבד, שהנושא נמצא בהליך משפטי התלוי ועומד בפניו.

4.

לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, המסגרת המשפטית שלאורה יש לבחון את ההחלטה היא זו שהותוותה לאורך השנים בפסיקתו של בית משפט נכבד זה בנושא, באשר לאפשרות להתחשב בשיקולים "חיצוניים" לעניין הענקת פרס ישראל ("חיצוניים" במובן זה שהם חוץ-מקצועיים, כלומר אינם קשורים לאיכות המדעית-מקצועית של המועמד).

בתמצית (והדברים יפורטו להלן), הפסיקה עמדה בהקשר זה על אופיו הממלכתי, הא-פוליטי והמקצועי של פרס ישראל, ובהתאם לכך נקבע, כי ככלל אין מקום להתחשבות בשיקולים "חיצוניים" לשאלת הענקת הפרס, תוך שעם זאת הושאר פתח להתחשבות בשיקולים כאלה במקרים קיצוניים וקשים.

לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, באופן עקרוני, בנסיבות מסוימות, בתוך המסגרת שצוינה בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, גם פרסום קריאה לחרם יוכל להיכנס בגדר המקרים (הפוטנציאליים) הקיצוניים והחריגים שבהתקיימותם ניתן יהיה להתחשב בשיקול "חיצוני" מעין זה לעניין הענקת פרס ישראל; תוך שבהקשר זה יש לבחון את נסיבות המקרה הספציפיות, ובהן חומרת הדברים, עדכניותם, תכיפותם, וכיו"ב.

אלא שלעמדת היועץ המשפטי לממשלה, העניין שלפנינו, בהינתן התשתית שבבסיסו ונסיבותיו, כפי שיפורטו, אינו יכול להיחשב למקרה הבא בגדרם של אותם מקרים (פוטנציאליים) קיצוניים וקשים.

על כן, ולנוכח פסיקתו של בית המשפט הנכבד בנושא, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, החלטת שר החינוך (דאז) שלא לאשר, על יסוד המכתבים/עצומות המדוברים שעליהם חתם פרופ' גולדרייך, את המלצתה של ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל בתחום חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב לפרופ' גולדרייך, אינה נתמכת בתשתית הראייתית הדרושה לשם כך.

לפיכך, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין, ועל יסוד פסיקתו של בית משפט נכבד זה בנושא, החלטתו של שר החינוך (דאז) חורגת ממתחם הסבירות, ובהתאם לכך, ההחלטה אינה יכולה לעמוד מבחינה משפטית, ויש מקום ליתן סעד שיורה על אישור המלצתה של ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל לשנת התשפ"א בתחום חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב לפרופ' גולדרייך.

5.

הדברים יפורטו כעת. תחילה נעמוד על הרקע העובדתי, ובכלל זה נזכיר בתמצית את רקע הדברים, שפורטו בהרחבה בהודעת עדכון מטעם המדינה ותגובה מטעם המדינה לעתירה מיום 7.4.21 (להלן "התגובה מטעם המדינה לעתירה"), וכן את ההתפתחויות שהיו לאחר הדיון שהתקיים בפני בית משפט נכבד זה ביום 8.4.21; ולאחר מכן תובא העמדה המשפטית.

תמצית הרקע העובדתי

6. ועדת השופטים להענקת פרס ישראל לשנת התשפ"א בתחום חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב בחרה, בתחילת חודש פברואר 2021, להמליץ על פרופ' עודד גולדרייך (ממכון ויצמן למדע) כזוכה בפרס, והמלצתה זו הועברה לאישורו של שר החינוך (דאז), מר יואב גלנט (להלן גם "השר"). בנימוקי הוועדה נכתב כך:

"פרס ישראל במתמטיקה ומדעי המחשב מוענק לפרופ' עודד גולדרייך על תרומות מעמיקות ופורצות דרך בסיבוכיות ובקריפטוגרפיה, ובפרט יצירת מושגי יסוד חשובים, לרבות פונקציות פסאודו-אקראיות, חישוב רב-משתתפים בטוח, ערפול תוכנה ובדיקת תכונות. מחקריו ביססו את התחום של מערכות הוכחה, הוכחות אפס-מידע וקידוד שניתן לבדיקה מקומית, תוך הבנת תפקידה של אקראיות בחישוב.

פרופ' גולדרייך ידוע גם בספריו ומאמריו אשר תרמו ותורמים רבות לחינוך של דור חוקרים הממשיך את דרכו, תוך ביסוס מעמדה של מדינת ישראל ככוח עולמי מוביל בתיאוריה של מדעי המחשב."

7. לאחר מכן פנה שר החינוך (דאז) לוועדת השופטים בבקשה שתשקול פעם נוספת את המלצתה, והוועדה שבה וחזרה על המלצתה על פרופ' גולדרייך. בסך הכל היו שלוש פניות של השר לוועדה לאחר שהודיעה לו לראשונה על בחירתה בפרופ' גולדרייך, שבהמשך להן השיבה לו הוועדה בכל פעם.

8. כעולה מדבריו של שר החינוך (דאז) עצמו במכתביו לוועדת השופטים, כמו גם בשיח בינו לבין היועץ המשפטי לממשלה במסגרת הטיפול בעתירה ובהחלטה שקיבל לבסוף, העניין מבחינתו של השר התמקד בטענות בהקשר של מכתבים/עצומות שעליהם חתם פרופ' גולדרייך, אשר יש בהם לשיטת השר משום קריאה לחרם על מדינת ישראל ותמיכה ב-BDS; וזאת, כדברי השר עצמו במכתביו לוועדת השופטים כמו גם בהחלטה שקיבל לבסוף, להבדיל מהתבטאויות נטענות כאלה ואחרות של פרופ' גולדרייך, שאף לשיטת השר אין עניין בקידום חרם, אשר גם אליהן התייחס השר והביע את מורת רוחו והתנגדותו הברורה להן, אך תוך שהבהיר כי הוא מכיר בכך שבשים לב לפסיקתו של בית משפט נכבד זה, אין בהן כדי להוות עילה לאי-הענקת הפרס.

9. יוזכר בהקשר זה, כפי שצוין בתגובה מטעם המדינה לעתירה, כי בהמשך לפניותיו של השר לוועדת השופטים, שוחח יו"ר הוועדה עם פרופ' גולדרייך וקיבל ממנו מכתב, חתום על ידיו, ובו נכתב כי "בתשובה לשאלתך, הריני מצהיר כי אינני תומך ב-BDS ומעולם לא תמכתי בארגון זה".

על דברים אלה חזר פרופ' גולדרייך גם בתגובה מטעמו לעתירה, בה הוזכר כי פרופ' גולדרייך "הבהיר כי הוא איננו תומך בתנועת ה-BDS", וכן בדיון בעתירה בפני בית המשפט הנכבד ביום 8.4.21, כפי שגם קיבל ביטוי בהחלטת בית המשפט הנכבד שניתנה באותו יום לאחר

הדיון, ובה צוין כי פרופ' גולדרייך, באמצעות בא-כוחו, "הצהיר והבהיר כי אינו תומך בתנועת ה-BDS".

בנוסף, גם במכתבו של בא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 5.5.21, במענה למכתב מצד שר החינוך (דאז) שבו ניתנה לו אפשרות להתייחס לדברים (מכתבים שאליהם נתייחס בהמשך הדברים), חזר על הדברים, עת נכתב במכתב המענה כי "כפי שמרשנו הבהיר לוועדת השופטות והשופטים של פרס ישראל, ובתגובתו לעתירה, הוא איננו תומך בתנועת החרם על ישראל ואילו היה תומך ברי כי לא היה מסכים כלל לקבל את הפרס" (ההדגשה לא במקור).

10. במסגרת הטיפול בעתירה, ולקראת הגשת התגובה לה (שהוגשה כאמור ביום 7.4.21), הועברו אל היועץ המשפטי לממשלה מצד שר החינוך (דאז) מסמכים שונים בעניין, ובהם רשימה/מאמר (משנת 2014) מאת פרופ' גולדרייך, ושני מכתבים/עצומות (אחד משנת 2008 ואחד משנת 2019), שעליהם חתום, בין היתר, פרופ' גולדרייך (הפרסומים צורפו כנספחים מ/ש-2/מ/ש לתגובה מטעם המדינה לעתירה).

היועץ המשפטי לממשלה קבע, על יסוד פסיקתו של בית המשפט הנכבד בנושא, כי לעמדתו לא ניתן על יסוד חומרים אלה, שהועברו מצידו של שר החינוך (דאז) עד יום 6.4.21, להצדיק מבחינה משפטית החלטה שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להעניק את הפרס לפרופ' גולדרייך, והדבר גם קיבל ביטוי בתגובה מטעם המדינה לעתירה (תוך שצוין גם שבכך אין כמובן כדי להוות כל "הסכמה" או "הכשר" לאיזה מן הדברים האמורים בפרסומים השונים).

11. בבוקרו של היום שנקבע להגשת התגובה לעתירה, 7.4.21, יום אחד לפני מועד הדיון בפני הרכב בית המשפט הנכבד, שנקבע ליום 8.4.21, ותוך שצילום טקס פרסי ישראל לשנה זו נקבע ליום 11.4.21, הובא בפני היועץ המשפטי לממשלה [תוך ששר החינוך (דאז) מסר כי אליו הגיע יום קודם לכן] מכתב/עצומה מן העת האחרונה (התאריך שמופיע בראשו הוא 23.3.21; צורף כנספח מ/ש לתגובה מטעם המדינה לעתירה ומצורף גם כנספח מ/ש 1 להודעה המעדכנת דנן).

המכתב/עצומה ממרס 2021 מצורף ומסומן מ/ש 1.

12. ביום 7.4.21 הוגשה התגובה מטעם המדינה לעתירה, ובמסגרתה, בשים לב גם לסד הזמנים הצפוף, כאמור לעיל, התבקשה מצד המדינה שהות נוספת של 30 ימים לשר החינוך (דאז) לבחון את הנושא ולקבל החלטה, תוך שבתוך כך הוצהר מצד המדינה כי ככל שלבסוף יוחלט על הענקת פרס ישראל לפרופ' גולדרייך (בין אם בהחלטה של שר החינוך ובין אם בהכרעה שיפוטית), הפרס יוענק לו בטקס פרסי ישראל בשנה הבאה, התשפ"ב, או במועד לפני כן, שלא במסגרת הטקס השנתי של פרסי ישראל, לפי בחירתו של פרופ' גולדרייך.

שהות זו ניתנה, כאשר בהחלטתו של בית המשפט הנכבד מיום 8.4.21, לאחר סיום הדיון שהתקיים באותו בוקר, נקבע כי המדינה תגיש הודעה מעדכנת בדבר החלטתו של השר בתוך 30 יום, קרי עד יום 9.5.21.

13. כן יוזכר, שבהחלטת כבוד השופטת וילנר מיום 30.3.21 התבקשו המשיבים להודיע בתגובתם המקדמית "אם לנוכח דחיפות העניין, הם מסכימים כי בית משפט זה ידון בעתירה כאילו ניתן צו על תנאי, והתגובה המקדמית תחשב לתצהיר תשובה מטעם המשיבים". בהמשך לכך, בהודעת עדכון מטעם המדינה מיום 2.4.21 נכתב בין היתר כי "המדינה תסכים, אם יתקיים דיון כאמור, לראות בהודעת העדכון והתגובה האמורות לעיל (ככל שבית המשפט הנכבד יורה על הגשתו, כפי שהוצע לעיל), כתב תשובה לעתירה, ושהדיון האמור בעתירה יתקיים כאילו ניתן צו על תנאי, וזאת בשים לב לסד הזמנים הקצר עד מועד צילומו של טקס הענקת פרסי ישראל לשנה זו (11.4.21), כאמור לעיל".

בהמשך לכך, נקבע במסגרת החלטת בית המשפט הנכבד מיום 8.4.21, שניתנה לאחר סיום הדיון בעתירה באותו בוקר, כי "לנוכח סד הזמנים, ובהסכמת משיבי המדינה, הדיון שנערך בפנינו התנהל כאילו ניתן צו על תנאי" (פיסקה 1).

14. בנוסף למכתב/עצומה המדובר משנת 2021, שכאמור לעיל הועבר מצד שר החינוך (דאז) ביום 7.4.21, בתחילת חודש מאי הועברו מצד שר החינוך (דאז) קישורים לשני מכתבים/עצומות נוספים. כעולה מהקישורים, מדובר במכתב משנת 2005, ובעצומה משנת 2011.

המכתב משנת 2005, כפי שמופיע בקישור שהועבר משר החינוך (דאז), ובנוסף כפי שמופיע באתר האינטרנט של "הגרדיאן", מצורף ומסומן מש/2.

העצומה משנת 2011, כפי שמופיעה בדיווח שאליו מפנה הקישור שהועבר משר החינוך (דאז), מצורפת ומסומנת מש/3.

15. ביום 2.5.21 נשלח מצד שר החינוך (דאז) (על ידי יועץ שר החינוך לפרס ישראל) מכתב לפרופ' גולדרייך ובו בקשת התייחסות מצידו למסמכים ועניינים שונים, טרם קבלת החלטה על ידי שר החינוך (דאז) בעניין.

המכתב לפרופ' גולדרייך מיום 2.5.21 מצורף ומסומן מש/4.

עם זאת, פרופ' גולדרייך לא נדרש להשיב למכתב זה, והדבר הובהר לבא-כוחו על ידי הלשכה המשפטית של משרד החינוך במייל מיום 3.5.21, תוך שגם צוין כי יישלח מכתב מתוקן בהקדם.

- 3.5.21 המייל מהלשכה המשפטית של משרד החינוך לבא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 5/מסומן ומצורף ומסומן 5/מ.
16. בהמשך לכך, ביום 4.5.21 יצא מכתב נוסף מצד שר החינוך (דאז) לפרופ' גולדרייך. למכתב זה השיב בא-כוחו של פרופ' גולדרייך במכתב מיום 5.5.21.
- המכתב לפרופ' גולדרייך מיום 4.5.21 מצורף ומסומן 6/מ.
- מכתב התשובה מאת בא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 5.5.21 מצורף ומסומן 7/מ.
17. ביום 6.5.21 יצא מכתב נוסף מצד שר החינוך (דאז), לבא-כוחו של פרופ' גולדרייך, שבמסגרתו נכתב כי טרם השלמת הבחינה של השר את העניין, עומדת לרשות פרופ' גולדרייך האפשרות להתייחס – ביחס לשלושת הפרסומים האמורים (המכתב משנת 2005; העצומה משנת 2011; המכתב/עצומה משנת 2021) – לשאלה כלום יש בהם לשיטתו משום קריאה לחרם על מדינת ישראל וכדי להיכנס בגדר המקרים הקיצוניים והקשים כאמור שבהם תיתכן התחשבות בשיקולים "חיצוניים", חוץ-מקצועיים, לעניין פרס ישראל. במכתב מאותו יום השיבו באי-כוחו של פרופ' גולדרייך למכתב זה.
- המכתב לבא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 6.5.21 מצורף ומסומן 8/מ. (יצוין כי במכתב כפי שמצורף כאן כנספח מופיע התאריך של היום, 22.7.21, וזאת בשל הזנה מחשובית אוטומטית שמוזינה את התאריך כך.)
- מכתב התשובה מאת באי-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 6.5.21 מצורף ומסומן 9/מ.
18. ביום 9.5.21, הוא היום שנקבע להגשת ההודעה המעדכנת, העביר שר החינוך (דאז) ליועץ המשפטי לממשלה טיוטת החלטה. בהמשך לכך, ולצורך בחינה משפטית של טיוטת ההחלטה על ידי היועץ המשפטי לממשלה, הוגשה לבית משפט נכבד זה, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, בקשה למתן ארכה להגשת ההודעה המעדכנת עד יום 20.5.21 (ניתנה ארכה כמבוקש), ונקבע דיון התייעצות פנימית אצל היועץ המשפטי לממשלה עם גורמי משרד המשפטים השונים ליום 13.5.21.
19. בשל ההסלמה הביטחונית החמורה והרחבה באותם ימים נדחה הדיון האמור והתקיים ביום 18.5.21, ובהמשך לו התבקשה, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, ארכה נוספת, עד יום 20.6.21, לצורך גיבוש העמדה והגשת ההודעה המעדכנת מטעם המדינה (ניתנה ארכה כמבוקש).
20. יצוין כי ביום 18.5.21 התקבל מכתבו של יו"ר הוועדה הבין-סנטית של האוניברסיטאות להגנה על העצמאות האקדמית, פרופ' צבי ציגלר, ליועץ המשפטי לממשלה, בנושא "התייחסות הסנטים של האוניברסיטאות לנושא פרס ישראל".

מכתבו של יו"ר הוועדה הבין-סנטית של האוניברסיטאות להגנה על העצמאות האקדמית
ליועץ המשפטי לממשלה מיום 18.5.21 מצורף ומסומן מש/10.

21. ביום 2.6.21 הודיע ח"כ יאיר לפיד, שעליו הוטל התפקיד להרכיב ממשלה, כי עלה בידו להרכיב ממשלה, ובהמשך לכך הודיע ביום 7.6.21 יו"ר הכנסת (דאז) כי ביום ראשון 13.6.21 תתכנס מליאת הכנסת, לצורך ישיבה והצבעה בנוגע לכינון הממשלה.

בתוך כך, ביום רביעי 9.6.21 התקיימה, לבקשת שר החינוך (דאז), פגישה שלו עם היועץ המשפטי לממשלה בנושא, שבה השתתפו גם מספר גורמים נוספים ממשרד החינוך וממשרד המשפטים, ובה התנהל שיח בעניין. בסיום הפגישה, סוכם כי השר יודיע בהקדם ליועץ המשפטי לממשלה בדבר החלטתו הסופית בעניין.

22. ביום חמישי 10.6.21 לפנות ערב העביר שר החינוך (דאז) ליועץ המשפטי לממשלה את החלטתו, שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להענקת פרס ישראל בחקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב להעניק את הפרס לפרופ' גולדרייך.

בית המשפט הנכבד מופנה למסמך החלטתו של שר החינוך (דאז), ככתבה וכלשונה כפי שהועברה ממנו, המצורפת כנספח לתגובה זו ובה מפורטת ומדברת בעד עצמה עמדתו של השר.

מסמך ההחלטה של שר החינוך (דאז) מיום 10.6.21 מצורף ומסומן מש/11.

ביום ראשון שמיד לאחר מכן, 13.6.21, כוננה ממשלה חדשה, ובמסגרתה גם נכנסה לכהונתה שרת חינוך חדשה, ד"ר יפעת שאשא-ביטון.

23. בהמשך לכך, ביום 17.6.21 הוגשה לבית המשפט הנכבד בקשה מטעם המדינה למתן ארכה להגשת ההודעה המעדכנת (שהמועד לה היה כזכור עד יום 20.6.21), שבה נכתב כי ביום חמישי 10.6.21 לפנות ערב העביר שר החינוך (דאז) ליועץ המשפטי לממשלה את החלטתו, שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להענקת פרס ישראל בחקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב להעניק את הפרס לפרופ' גולדרייך, וכי בערבו של יום ראשון שמיד לאחר מכן, 13.6.21, ארבעה ימים קודם לכן, כוננה ממשלה חדשה, ובמסגרתה גם נכנסה לכהונתה שרת חינוך חדשה. בהמשך לכך, נכתב בבקשה כי בנסיבות העניין, ועל דעת היועץ המשפטי לממשלה, כדי ששרת החינוך החדשה תוכל להידרש לעניין, ובשים לב כאמור לכך שהשרה נכנסה לכהונתה ימים ספורים קודם לכן, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן ארכה בת 21 ימים להגשת ההודעה המעדכנת מטעם המדינה, עד יום 11.7.21 (ניתנה ארכה כמבוקש).

24. יצוין, כי בהמשך לכך, התקיימה פגישה של שרת החינוך עם היועץ המשפטי לממשלה בנושא, ושרת החינוך לא מצאה לנכון להידרש לעניין זה משנתקבלה בו החלטה סופית על

ידי השר הקודם טרם כניסתה לתפקיד. בכך נותרה אפוא ההחלטה שקיבל שר החינוך (דאז), שלא לאשר את המלצת ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל לפרופ' גולדרייך, על כנה, תוך ששרת החינוך כמובן תכבד כל החלטה של בית המשפט הנכבד, שהנושא נמצא בהליך משפטי התלוי ועומד בפניו.

25. בשים לב גם לשביתת הפרקליטים שנמשכה מיום 7.7.21 עד יום 11.7.21, התבקשה ביום 12.7.21 ארכה קצרה להגשת ההודעה המעדכנת עד יום 22.7.21. ניתנה ארכה כמבוקש, ובהתאם לכך מוגשת בזאת ההודעה המעדכנת דנן.

העמדה המשפטית

26. להלן תפורט העמדה המשפטית מטעם המדינה, על דעתו של היועץ המשפטי לממשלה.
27. השאלה המשפטית היא האם החלטתו של שר החינוך (דאז), על יסוד אותם מכתבים/עצומות שעליהן חתום, בין היתר, פרופ' גולדרייך, שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להעניק לפרופ' גולדרייך את פרס ישראל בחקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב, היא החלטה שניתנה כדין, ובאופן ספציפי יותר, האם ההחלטה סבירה ויכולה לעמוד מבחינה משפטית.
28. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין, ועל יסוד פסיקתו של בית משפט נכבד זה בנושא אשר קבעה כי רק בנסיבות קיצוניות וחריגות תיתכן התחשבות בשיקולים "חיצוניים" לעניין אי-הענקת פרס ישראל, החלטתו של שר החינוך (דאז) בענייננו אינה עומדת באמות מידה אלה, נעדרת תשתית עובדתית מספקת לצורך החלטה שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להענקת פרס ישראל, ולפיכך ההחלטה חורגת ממתחם הסבירות ואינה יכולה לעמוד מבחינה משפטית, ויש אפוא מקום ליתן סעד שיוורה על אישור המלצתה של ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל לפרופ' גולדרייך.
29. נעמוד תחילה על המסגרת הנורמטיבית, **שלה חשיבות רבה**, ולאחר מכן נפנה ליישומה במקרה שלפנינו.

המסגרת הנורמטיבית – פרס ישראל ותחום השיקולים להענקתו

30. כאמור בפתח תקנון פרסי ישראל (להלן גם "התקנון"), "פרסי ישראל יוענקו על-ידי שר החינוך, ביום העצמאות במעמד ראשי המדינה, לאזרחי ישראל יחידים, שהצטיינו מאוד וקידמו את התחום באחד המקצועות והתחומים המפורטים להלן, ושנבחרו על-ידי ועדת שופטים ציבורית" (סעיף א לתקנון; ההדגשה שבקו תחתי – לא במקור). המקצועות והתחומים האמורים הם מדעי היהדות, הרוח והחברה; מדעי החיים ומדעים מדוייקים; תרבות ואמנות; וכן מפעל חיים – תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה.

<https://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/PrasIsrael/Takanon/takanon.htm>

31. הגורם שנדרש לבחור על מי להמליץ כזוכה בפרס ישראל הוא ועדת שופטים מקצועית, המורכבת ממומחים לתחום הספציפי. על פי התקנון, המלצתה של ועדת השופטים חייבת להיות פה אחד, וזו מובאת לאישורו של שר החינוך.

32. בית משפט נכבד זה נדרש לאורך השנים לשורת עתירות שעסקו בסוגיות הנוגעות לפרס ישראל ובכלל זה בהחלטות על הענקת פרס ישראל. בין אלה, גם שורת עתירות לאורך השנים, שבהן עלו טענות כנגד הענקתו של פרס ישראל לאישים ספציפיים וזאת לא על רקע טענות "פנימיות", קרי לעניין כישוריו של הזוכה בתחום הספציפי, אלא על רקע טענות "חיצוניות", קרי לעניין שיקולים שניתן לכנותם "ערכיים", חוץ-מקצועיים, ובהם גם דברים שאמרו או עשו מועמדים ובכלל זה בסוגיות "פוליטיות" או אחרות, שעל פי הטענה יש בהם ללמד שהמועמד לפרס ישראל אינו ראוי לפרס ואין להעניקו לו.

33. כך, אך השנה, 2021, בג"ץ 2056/21 **פדבה נ' שר החינוך** (25.3.21), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום חקר הספרות העברית והכללית לשנת התשפ"א לפרופ' ניצה בן-דב (להלן "**עניין בן-דב**"); אך בשנה שעברה, 2020, בג"ץ 1977/20 **האגודה למען הלהט"ב בישראל** ("האגודה לשמירת זכויות הפרט") **נ' שר החינוך** (26.4.20), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום ספרות תורנית לשנת התש"ף לרב יעקב אריאל (להלן "**עניין אריאל**"); בג"ץ 2454/08 **פורום משפטי למען ארץ ישראל נ' פרופ' יולי תמיר - שרת החינוך** (17.4.08), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום חקר מדע המדינה לשנת התשס"ח לפרופ' זאב שטרנהל (להלן "**עניין שטרנהל**"); בג"ץ 2769/04 **ח"כ שאול יהלום נ' שרת החינוך, התרבות והספורט**, פ"ד נח(4) 823 (19.4.04), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום הפיסול לשנת התשס"ד לפסל יגאל תומרקין (להלן "**עניין תומרקין**"); בג"ץ 2348/00 **סיעת המפד"ל, המפלגה הדתית לאומית בארץ ישראל נ' שר החינוך, יוסי שריד** (23.4.00), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום מפעל חיים – תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה לשנת התש"ס לגבי שולמית אלוני; בג"ץ 1933/98 **ח"כ צבי הנדל נ' שר החינוך התרבות והספורט** (25.3.98), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום ספרות ליוצרים לשנת התשנ"ח לסופר עמוס עוז; בג"ץ 2205/97 **ח"כ אדיסו מאסלה נ' שר החינוך והתרבות**, פ"ד נא(1) 233 (24.4.97), שעסק בהענקת פרס ישראל בתחום העיתונות לשנת התשנ"ז לעיתונאי שמואל שניצר (להלן "**עניין שניצר**").

34. בכל המקרים האלה, כעולה מפסקי הדין שניתנו בהם, התבקש בית המשפט הנכבד להתערב ולקבוע שהפרס לא יינתן למועמד שהומלץ על ידי ועדת השופטים ושהמלצתה אושרה על ידי שר החינוך, או שיורה על כך שהנושא יובא לדיון חוזר בוועדת השופטים.

למעט בעניין שניצור, שניתן לפני כ-24 שנים והיה הראשון מבין המקרים האלה, והיחיד בו הורה בית המשפט הנכבד על החזרת הדיון לוועדת השופטים, בכל יתר המקרים לאורך השנים לא נעתר בית המשפט הנכבד לעתירות אלה – תוך שגם גודרה והובהרה בפסיקה חריגותו של עניין שניצור, וזאת גם בשים לב לעובדה ששם דובר במה שנגע לתשתית עובדתית הרלוונטית מבחינה מקצועית לתחום שבו הוענק הפרס, כפי שנקבע בפסיקה.

35. בפסיקתו בעניין לאורך השנים, כפי שתפורט עוד להלן, עמד בית משפט נכבד זה על מספר עקרונות מרכזיים וחשובים, השלובים זה בזה:

פרס ישראל הוא פרס ממלכתי המבטא הכרה במצוינות מחקרית או יצירתית לעילא ולעילא בתחומים השונים, וניתן על יסוד המלצתה של ועדת שופטים מקצועית;

לוועדת השופטים שיקול דעת עצמאי ואוטונומיה מובהקת בבחירתה על מי להמליץ כזוכה בפרס, ובהתאם לכך מתחם שיקול הדעת המוקנה לשר החינוך בבואו להחליט בדבר אישור המלצתה של הוועדה הוא תחום ומגודר היטב, ומתמקד ככלל בבחינת תקינות פעולתה במישור ההליכי, כגון שלא נפל ניגוד עניינים או שחיתות בפעולתה, או פגם של אי-עמידה בכללי תקנון הפרס;

לאור אופיו הממלכתי, המקצועי והא-פוליטי של הפרס (וכך בוודאי ובוודאי בתחומי המחקר והיצירה השונים), ככלל אין לשיקולים "חיצוניים", חוץ-מקצועיים, ובהם התבטאויות כאלה ואחרות, מקוממות ככל שהן עשויות להיות בעיני הציבור או חלקים ממנו, כדי להשליך על ההחלטה המקצועית בדבר הענקת פרס ישראל בתחומים השונים, והתחשבות בשיקולים כאלה תיתכן רק במקרים חריגים וקיצוניים, שחומרתם היא כה רבה עד שלא ניתן להתעלם מהם חרף ההישגים המקצועיים, תוך שבהקשר זה הביאו שופטי בית משפט נכבד זה כדוגמאות אפשריות עמדות גזעניות; השפלה או ביזוי כה קשים אחרים של כבודו של אדם או ציבור; או דברים מהסוג המנוי בסעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת לעניין מניעת התמודדות בבחירות לכנסת (המדבר על כך שיש במטרות או במעשים של אדם, לרבות בהתבטאויות, משום שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, הסתה לגזענות, או תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור נגד מדינת ישראל).

36. להלן נעמוד בתמצית על פסיקתו של בית המשפט הנכבד בעניין באופן ישיר, לנוכח חשיבות הדברים.

37. כך, לעניין אופיו ותחומי המגודרים היטב של שיקול הדעת המוקנה לשר החינוך ביחס להמלצתה של ועדת השופטים, וזאת גם על רקע היותו של פרס ישראל פרס המתמקד במצוינות מחקרית או יצירתית לעילא ולעילא בתחומים השונים, אשר ניתן על פי בחירתה של ועדת שופטים מקצועית, התייחס בית המשפט הנכבד בעניין תומרקין.

שם, כאמור, דובר בהענקת פרס ישראל בתחום הפיסול לשנת התשס"ד לפסל יגאל תומרקין, תוך שכעולה מפסק הדין, היתה ההתנגדות להענקת הפרס על רקע טענות ל"התבטאויות ומעשים שונים שיוחסו לתומרקין במרוצת השנים. בדברים שיוחסו לו, במאמרים ובראיונות בתקשורת ביטא תומרקין טינה ובוז כלפי חלקי ציבור שונים (בעיקר כלפי חרדים ודתיים, אך גם כלפי המשתייכים לעדות מסוימות). [...] כן נטען כלפיו כי בשל תקיפת אשתו ואיום עליה באקדח הועמד לדין פלילי, ואף שבסימו של דבר לא הורשע, חויב במתן התחייבות להימנע מעבירות נוספות" (עמ' 829).

וכך קבע בית המשפט הנכבד [מפי כבוד השופט (כתוארו אז) מצא]:

"[...] סמכות האישור הנתונה בידי שר החינוך נועדה לאפשר לו לפקח על תקינות פעילותן של ועדות השופטים לפרס ישראל, ואין סמכות זו מתירה לשר להתערב בהכרעותיהן ובהערכותיהן של הוועדות לגופן מטוב עד רע. הווי אומר: בכל הנוגע למהות השיקולים שעל יסודם מחליטה ועדת שופטים להעניק את פרס ישראל בתחום פלוני לפלוני, נתונה לוועדה אוטונומיה מוחלטת, ואין שר החינוך רשאי להתערב בהכרעתה ובשיקולים שעליהם ביססה הוועדה את החלטתה. הפיקוח שבידי שר החינוך לקיים מוגבל לבחינת הפן הארגוני-ממוני של פעולת הוועדה וכן לבחינת האם הדיונים שהתקיימו לפניו ותהליך קבלת ההחלטה על-ידיה עולים בקנה אחד עם הוראות התקנון, ואף עומדים במבחני התקינות המינהלית של המשפט הציבורי. אם נוכח השר שבגיבוש החלטתה סתתה הוועדה מהוראות התקנון, כגון שהחליטה להעניק את הפרס למי שמעיקרה לא הוצע לה כמועמד, או שהחליטה, ברוב דעות של חבריה, אף שעל-פי התקנון מצווה היא להכריע פה אחד – רשאי יהיה השר, לפי העניין, לסרב לאשר את החלטתה או להחזירה לוועדה לדין חוזר. והוא הדין אם חלילה נוכח השר כי החלטתה של ועדת השופטים ניגעה בשחיתות או בניגוד עניינים וכל כיוצא באלה." (עמ' 838; ההדגשות לא במקור).

כן יצוין, על פי שגם נמסר ממשרד החינוך, כי למיטב הידיעה מעולם לא קרה ששר חינוך לא אישר המלצה של ועדת שופטים (תוך שגם אם קרה שהדיון הוחזר לוועדה, בהתאם לתקנון, הרי שלאחר שזו נדרשה שוב לדברים לא קרה ששר החינוך לא אישר את המלצתה הסופית).

וראו גם לעניין זה דבריו של בית המשפט הנכבד בעניין תומרקין:

"[...] משנמנתה הוועדה וגמרה בדיוניה החוזרים לעמוד על החלטתה המקורית בדבר הענקת הפרס לתומרקין, צדקה שרת החינוך בקובעה שלא נותר לה אלא לכבד את החלטתה הסופית של הוועדה, באשר "כל החלטה שלא להעניק את פרס ישראל למר תומרקין לא תעמוד במבחן הסבירות". [...]

[...] לא מצאתי שמץ של פגם בהחלטת השרה להתחשב בנוהג המקובל של שרי החינוך לדורותיהם – לכבד את החלטותיהן הסופיות של ועדות השופטים. נוהג מקובל זה עולה בקנה אחד עם התפיסה שבכל הנוגע להכרעה, או להערכה, שעל יסודה מחליטה ועדת השופטים לבחור במועמד הראוי בעיניה לקבלת

הפרס, נתונה לוועדה אוטונומיה מוחלטת, אך כשלעצמי הריני מייחס חשיבות רבה גם לנימוקה השני של שרת החינוך, לאמור כי "כל החלטה שלא להעניק את פרס ישראל למר תומרקין לא תעמוד במבחן הסבירות". (עמ' 836, 839; ההדגשה לא במקור).

38. בהמשך, נדרש בית המשפט הנכבד פעמים נוספות לשאלת ההתחשבות בדברים שמטבעם הם חיצוניים לפועלם המחקרי/יצירתי של מועמדים לפרס ישראל שבגינו נבחרו לקבל את הפרס, ושנגעו לדברים שאמרו או כתבו. כך היה גם בעניין **שטרנהל**, בשנת 2008, וגם בעניין **אריאל**, שהיה אך בשנה שעברה, 2020.

39. בעניין **שטרנהל** דובר, כאמור לעיל, בהענקת פרס ישראל בתחום חקר מדע המדינה לשנת התשס"ח לפרופ' זאב שטרנהל, תוך שבעניין זה טענו העותרים שם, כעולה מפסק הדין, כי "נוכח התבטאויותיו של המשיב 3 [פרופ' שטרנהל; הח"מ] בתקשורת, ובפרט במאמר שפרסם בשנת 2001 בעיתון "הארץ", **בנוגע למאבק הפלסטיני המזוין ולהתיישבות היהודית בשטחי יהודה ושומרון**, אין הוא ראוי לפרס ישראל" (פיסקה 2 לחוות דעתה של כבוד השופטת ארבל; ההדגשה לא במקור).

בפסק דינו בעניין **שטרנהל** עמד בית המשפט הנכבד על אופיו של פרס ישראל כפרס מקצועי לעילא ולעילא, הניתן בגין מצוינות מחקרית, ועל כך שכלל אין כל מקום להתחשב בדברים כאלה או אחרים שאמרו או כתבו מי שנבחרו לזכות בפרס, אשר אינם קשורים לתחום שבגינו נבחרו, תוך שבית המשפט הנכבד גם מדגיש היטב את הפגיעה בחופש הביטוי הכרוכה בדבר, ושהתחשבות בדברים מעין אלה תיתכן רק במקרים קיצוניים במיוחד.

כך קבעה השופטת ארבל:

"[...] ככלל, התבטאויותיהם של מועמדים לפרס ישראל, בנושאים שאינם נוגעים במישרין לפועלם המקצועי, בגינו הם זוכים בפרס, אינם חלק אינטגרלי של השיקולים שעל ועדת השופטים להביא בין שיקוליה. במילים אחרות, לטעמי, הטענה כי מקבל הפרס אינו ראוי לו בשל עמדות שהביע בעבר מחוץ למסגרת המקצועית נשוא הפרס, לא תקים ככלל עילה להתערבות שיפוטית. הניסיון מלמד כי "התבטאויות שנויות במחלוקת" הן פעמים רבות כסות להסתייגות מעמדותיו החברתיות, ולעתים הפוליטיות, של מועמד. לעמדות אלה אין ככלל דבר עם שאלת הישגיו המקצועיים וספק בעיני האם היא יש מקום לכך שהוועדה תיתן להן משקל בין שיקוליה. יתר על כן אני חוששת כי הכנסת שיקולים מעין אלה בין שיקוליה של הוועדה עלולה לפגוע במטרותיו של פרס ישראל להוות ביטוי להערכה המקצועית לעשייתם ולתרומתם של חתן או כלת הפרס ובתדמיתו כפרס הניתן משיקולים מקצועיים בעיקרם.

זאת ועוד. בעוד פרס ישראל ניתן בגין הישגים מקצועיים ראויים להערכה, ההתבטאויות בהן מדובר על פי רוב נעשות מחוץ למסגרת המקצועית בגינה ניתן הפרס. במצב דברים זה קשה שלא לראות את מניעת הפרס ממי שנמצא ראוי לו בשל הישגיו המקצועיים, אך על בסיס עמדות שהביע, כפגיעה בחופש הביטוי,

ולו באופן עקיף. תוצאה שכזו יש לה אפקט של "סתירת פיות" שאין לה מקום במשטר דמוקרטי, שהלוא מהו המסר המתקבל אם לא מסר של השתקה? עצם הידיעה כי הבעת דעה שאינה פופולרית עשויה לשאת כעבור זמן תוצאות במישור שיש לו היבט מקצועי, גם אם על דרך של הענקת פרס, אינה מתיישבת עם תרבות של חופש ביטוי במשטר דמוקרטי. יתר על כן, האינטרס הציבורי הוא כי בשיח הציבורי ישתתפו ויביעו דעותיהם בחופשיות – גם אם אלה לעתים צורמות ובלתי-מקובלות – אזרחים רבים ככל הניתן, ובפרט מלומדים ואנשי אקדמיה שהידע והמחקרים שהם עורכים יש בהם כדי להעשיר את השיח הציבורי [...] סיכומה של נקודה זו, הזכייה בפרס ממלכתי בגין הישגים מקצועיים, מצוינות או תרומה אישית לחברה ולמדינה, ראוי לה שלא תוגבל לדמויות המצויות בלב הקונסנזוס ושאינן מוגדרות בגדר המקובל, אלא תיעשה בעיקרה על פי בחינת המועמדים לגופם, על פי עשייתם, הישגיהם ותרומתם המקצועית." (פיסקה 10 לחוות דעתה של כבוד השופטת ארבל; ההדגשות לא במקור).

באשר למקרים החריגים והקיצוניים שבהם תיתכן התחשבות בשיקולים חוץ-מקצועיים, קבעה כך כבוד השופטת ארבל:

"[...] ניתן להעלות על הדעת נסיבות בהן יהא זה ראוי, ואף מתבקש, כי אל מול הישגיו המקצועיים של מועמד לפרס ישראל ישקלו שיקולים נוספים, כלליים. בהחלט ייתכנו מקרים בהם לא ניתן יהא לשקול שיקולים שאינם מקצועיים גרידא אלא נוגעים בדמותו של המועמד ובמשמעויות הערכיות והחברתיות של הבחירה בו. כך למשל, מועמד המזוהה עם ערכים המנוגדים באופן ממשי לערכיה של מדינת ישראל, דוגמת מי שידוע כאוחז בעמדות גזעניות, או מקרים קיצוניים מעין זה. בנוסף, איני יכולה לשלול באופן מוחלט את האפשרות כי תהיינה התבטאויות שנשמעו מפי מועמד לפרס ואשר חומרתן כה חריפה וכה קיצונית, עד כי יהא זה בלתי ראוי ובלתי סביר להתעלם מהן ולשקול אך את זכויותיו המקצועיות של אותו מועמד. כידוע, גם רף הסיבולת הגבוה ביותר שנטל על עצמו הציבור במדינה דמוקרטית באשר לחופש הביטוי אין משמעו כי הנייר והאוזן סובלים הכל ותיתכנה התבטאויות שיש בהן השפלה או ביזוי כה קשים בכבודו של אדם או של ציבור. במצב מעין זה דומני כי לא יהא זה סביר להעניק לאותו אדם את אות ההערכה הגבוה ביותר שמעניקה מדינת ישראל לבניה ובנותיה [...]" (פיסקה 10 לחוות דעתה של כבוד השופטת ארבל; ההדגשות לא במקור).

כבוד השופט (כתוארו אז) רובינשטיין עמד גם הוא על כך שהאפשרות להתחשב בשיקולים לבר-מקצועיים תיתכן אך במקרים חריגים ונדירים:

"לדידי, במקרים מסוימים, ובודאי יהיו חריגים ונדירים, נושאים שהם חיצוניים לעבודתו המדעית של פלוני אך מאפיינים את אישיותו, צריכים להישקל לעניין הפרס ויש מקום לשקלם, למניעת שוקת שבורה. זאת, כשם שגם לחופש הביטוי - ערך בעל חשיבות עצומה בדמוקרטיה, שאין צורך להכביר עליו מלים – גבולות, וישנם מקרי-קצה [...]" (פיסקה ה לחוות דעתו של כבוד השופט רובינשטיין; ההדגשה לא במקור).

וכבוד השופט (כתוארו אז) מלצר עמד גם כן על החריגות והנדירות של ההתחשבות בשיקולים חוץ-מקצועיים, ועל מהות אופנים הקיצוני של הדברים שעשוי להקים הצדקה להתחשבות בשיקולים כאלה :

[...] [ככלל, אין אני סבור שדעותיהם "הפרטיות" והתבטאויותיהם של חתני וכלות הפרס, הם רלוונטיים למכלול זה שבפנינו, למעט אולי מקרים חריגים ונדירים ביותר, שדוגמאות מהם זכו להתייחסות בחוות דעתה של חברתי, השופטת ע' ארבל ושאותם ייתכן וניתן ללמוד בדרך אנלוגית מסעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת." (פיסקה 4 לחוות דעתו של כבוד השופט מלצר; ההדגשה לא במקור).

40. אך בשנה שעברה, 2020, נדרש בית המשפט הנכבד, בעניין אריאל, פעם נוספת לסוגיית פרס ישראל ושיקולים "חיצוניים", לבר-מקצועיים, וזאת על רקע דברים של מועמד לזכייה בפרס בתחום ספרות תורנית, הרב יעקב אריאל, בנוגע לקהילת הלהט"ב, דברים שלגביהם קבע בית המשפט הנכבד (מפי כבוד השופטת ברון) כי "התבטאויותיו של הרב אריאל ביחס לקהילת הלהט"ב הן צורמות, בוטות ועולבות בציבור שלם – אך אינן נוגעות במישרין לעשייה המקצועית שבגינה הוחלט להעניק לו את הפרס [...]" (פיסקה 10 לפסק הדין; ההדגשה לא במקור).

גם במקרה זה, נדחתה העתירה, שביקשה להחזיר את הדיון בעניין לוועדת השופטים, תוך שבית המשפט הנכבד קובע (מפי כבוד השופטת ברון) :

"סקירת הפסיקה מלמדת כי לאורך השנים ניתן פרס ישראל גם למי שהחזיק בדעות אישיות שנויות במחלוקת, ולעיתים אף קיצוניות ומעוררות שאט נפש, ובית משפט זה נמנע מלהתערב. נקודת המוצא לדיון בעתירות אלה היתה, כי "לוועדת השופטים נתון שיקול דעת רחב ביותר, בהיותה גוף המונחה בשיקולים מקצועיים ובידיו הידע והנתונים לקבל החלטה"; כי התערבות שיפוטית בהמלצת ועדה זו או בהחלטת שר החינוך לאשר את המלצתה, שמורה למקרים חריגים ביותר ולנסיבות יוצאות דופן; וכי "מקום שהחלטתה של ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל למאן-דהוא התקבלה בתום-לב ועל בסיס שיקולים מקצועיים ענייניים, אין ככלל עילה להתערבות בית משפט זה בתוכן ההחלטה" (עניין שטרנהל פסקה 6, וההפניות שם). (פיסקה 7).

41. בהמשך עמדה כבוד השופטת ברון (בפיסקה 9) על כך ש"בעניין שטרנהל עמד בית המשפט על כך שלהתבטאויות של מועמדים לפרס ישראל בנושאים שאינם נוגעים במישרין לפועלם המקצועי שבגיננו הם זוכים בפרס, אין ככלל מקום במערך השיקולים שעל ועדות הפרס לשקול. החשש בהקשר זה הוא קודם כל מפני פגיעה במטרתו של פרס ישראל להוות ביטוי להצטיינות ולתרומה מקצועית של הזוכים; ולא פחות חמור מכך, מפני פגיעה בחופש הביטוי של המועמדים לזכייה בפרס" (ההדגשה שבקו תחתי – לא במקור).

בהמשך לכך, ציטטה כבוד השופטת ברון מדבריה לעיל של כבוד השופטת ארבל בפיסקה 10 בעניין **שטרנהל**, ובהמשך לכך קבעה כך:

"לא ניתן ואין זה ראוי אפוא להגביל את חלוקתו של פרס ישראל לאלה המחזיקים בדעות הנטועות בלב הקונצנזוס הציבורי, אלא שיש למדוד את המועמדים לפרס בהתאם להישגיהם המקצועיים ולתרומתם בתחום פועלם. אשר לרב אריאל – מומחיותו ועשייתו היא בתחום הספרות התורנית, ועל כן מטבע הדברים מתעורר חשש לכך שהשקפת עולמו ביחס למשפחות חד-מיניות באה לידי ביטוי גם ביצירה התורנית שהיא אומנותו, עד כי לא ניתן עוד להפריד בין דעותיו האישיות לבין פועלו המקצועי; והדברים משתקפים על פניו אף בנימוקי ועדת הפרס, שציינה כי "**תרומתו של הרב יעקב אריאל ליצירה התורנית מעבר להיקפה הרחב ניכרת בהיותה פסיקת הלכה למעשה בחיים המודרניים**". ואולם בדיון שנערך לפנינו הובהר לנו מפי בא כוחו של הרב אריאל, כי להתבטאויותיו ביחס לקהילה הלהטב"ת אין יד ורגל בכתיבתו הענפה שבזכותה הוא נמצא ראוי לקבלת פרס ישראל בתחום הספרות התורנית; ואף לא נטען אחרת מצידה של העותרת, ונראה שלא בכדי לא עלה בידה להפנות למראה מקום כלשהו בכתבים הרבים שנכתבו על ידי הרב המעיד כי אלה נגועים באמירות פוגעניות כלשהן." (ההדגשה במקור).

כבוד השופטת ברון עמדה שוב, כפי שנעשה כאמור כבר בעניין **שטרנהל**, על כך שבמקרים חריגים ונדירים ייתכן מקום לכך שוועדת השופטים תשקול אף שיקולים החורגים מעשייתו המקצועית של המועמד ונוגעים לאישיותו ולנפקות הבחירה בו, תוך אזכור דבריה האמורים לעיל של השופטת ארבל בעניין **שטרנהל** בפיסקה 10 לחוות דעתה, ותוך שלגבי דבריו של הרב אריאל ביחס לקהילת הלהט"ב, אף שבית המשפט הנכבד קבע כאמור כי מדובר בהתבטאויות "צורמות, בוטות ועולבות בציבור שלם", נקבע כי "התבטאויותיו של הרב אריאל אמנם ראויות לביקורת, ואף לביקורת נוקבת, אך אינן עומדות בקנה מידה מחמיר זה, וכפי שהוברר חוסות תחת כנפיו של חופש הביטוי" (פיסקה 10; ההדגשה לא במקור).

42. הנה כי כן, בית משפט נכבד זה פסק, לאורך השנים, כי לוועדת השופטים מוקנית אוטונומיה מובהקת בבחירתה על מי להמליץ כזוכים בפרס ישראל; כי ככלל אין שר החינוך רשאי להתערב בשיקוליה; וכן נקבע קנה מידה **מחמיר** להתחשבות בשיקולים "חיצוניים", חוץ-מקצועיים לעניין הענקת פרס ישראל, כך שזו **תיתכן אך במקרים קיצוניים וחריגים במיוחד, תוך שבית המשפט הנכבד נותן בהקשר זה סימנים כדוגמת גזענות, ביזוי קשה של כבוד אדם או ציבור, או דבר מן הדברים המנויים בסעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת, כגון שלילת קיומה של המדינה, הסתה לגזענות ולאלימות ותמיכה מאבק מזוין נגד המדינה.**

43. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, על יסוד תשתית משפטית זו יש לבחון האם קריאה לחרם עשויה להיכנס גם כן בגדר אותן נסיבות קיצוניות וחריגות, שניתן יהיה להביאן בחשבון לעניין הענקת פרס ישראל ועל בסיסן לא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להענקת פרס ישראל; ובהמשך לכך, לבחון את יישום הדברים בענייננו.

44. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, באופן עקרוני, בנסיבות מסוימות, בתוך המסגרת שצוינה בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, גם פרסום קריאה לחרם יוכל להיכנס בגדר המקרים הקיצוניים והחריגים שבהתקיימותם ניתן יהיה להתחשב בשיקול "חיצוני" לעניין הענקת פרס ישראל; תוך שבהקשר זה יש לבחון את נסיבות המקרה הספציפיות, ובהן חומרת הדברים, עדכניותם, תכיפותם, וכיו"ב.

45. היועץ המשפטי לממשלה משתית את עמדתו על שני נדבכים, בהצטברם: (א) על כך שבית משפט נכבד זה הכיר עקרונית בפסיקתו בעניין פרס ישראל, כפי שפורטה לעיל, בכך שייכתן שיהיו מקרים, קיצוניים וחריגים אמנם, שבהם יהיו נסיבות "חיצוניות" לפרס ישראל אשר הן חמורות עד כי בעטיין ניתן יהיה, בזהירות המתחייבת, לאור חומרת הדברים, להביאן בחשבון לעניין הענקת פרס ישראל; (ב) החומרה המיוחדת לקריאה לחרם, שעליה ניתן ללמוד מהקשרים מסויימים, אחרים, בחקיקה ובהמשך לכך בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, שבהם הדין הישראלי קובע כי לקריאה לחרם על מדינת ישראל, כהגדרתה שם, עשויות להיות השלכות מסויימות (ובהן אפשרות לאי-הענקת הטבות מינהליות ספציפיות ולסעד אזרחי-נזיקי אם נגרם נזק, בכפוף לאמור בחקיקה ובפסיקה בעניין), וזאת בצירוף ובהינתן העובדה שפרס ישראל הוא פרס המוענק על ידי המדינה (והוא הפרס הנחשב ביותר), על המשמעות הסמלית המיוחדת שגם כרוכה בו בשל כך.

כך, לגבי המשמעויות שעשויות להיוודע לקריאה לחרם, קיבל הדבר ביטוי בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א–2011 (הידוע גם כ"חוק החרם"), לעניין עוולה נזיקית ולעניין קבלת הטבות מינהליות מסויימות כפי שפורטו בחוק, אשר בו הוגדר (בסעיף 1 לחוק) "חרם על מדינת ישראל" כ"הימנעות במתכוון מקשר כלכלי, תרבותי או אקדמי עם אדם או עם גורם אחר, רק מחמת זיקתו למדינת ישראל, מוסד ממוסדותיה או אזור הנמצא בשליטתה, שיש בה כדי לפגוע בו פגיעה כלכלית, תרבותית או אקדמית"; וכן בדברים שנאמרו מפי שופטים של בית משפט נכבד זה בפסק הדין שבו נידונה חוקתיותו של החוק, לגבי אופיה של קריאה לחרם – בג"ץ 5239/11 **אבנרי נ' הכנסת** (15.4.15). וראו למשל דברי כבוד השופט עמית בפסקה 12 לחוות דעתו בפסק הדין, שם נכתב, גם באופן ספציפי לגבי חרם אקדמי, כי "החרם הוא כלי יוצא דופן בארגז הכלים של חופש הביטוי. החרם נועד לכפות שינויים באופן פוגעני. במקום להתעמת ולהתאמת עם דעות סותרות, מטרתו של החרם היא אמנם לפעול כנגד מדיניות מסויימת אך החרם עושה זאת בדרך של השתקת הדעות האחרות, אם בדרך כלכלית ואם בדרך של נידוי תרבותי ואקדמי. במקום לכבד את דעות האחר ולתת להן את מקומן בשוק החפשי של הדעות, הקורא לחרם נוטל מבעל הדעה השונה את הלגיטימציה, ומוציא אותו אל מחוץ למחנה. [...]"

כן קיבל הדבר ביטוי בסעיף 2(ד) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב–1952, בעניין אי-מתן אשרה או רישיון ישיבה בישראל, לאדם שאינו אזרח ישראלי או בעל רישיון לישיבת קבע

במדינת ישראל, בנסיבות מסויימות של קריאה להטלת חרם על מדינת ישראל כהגדרתו ב"חוק החרם". עוד קיבל הדבר ביטוי בכלל מכללי האתיקה של חברי הכנסת, בעניין אישור ועדת האתיקה נסיעה של חבר כנסת לחו"ל במימון ארגון או גוף שפירסם ביוזעין קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל כהגדרתו בחוק החרם, עניין שנידון לאחרונה בפסק הדין בבג"ץ 3201/18 **ח"כ ג'בארין נ' ועדת האתיקה של הכנסת** (22.6.21), בו נכתב בין היתר, בהקשר שם של מימון נסיעה של חבר כנסת לחו"ל, כי מימון נסיעה כזו על ידי ארגון הקורא להטלת חרם על ישראל "כולל חרם אקדמי ותרבותי היא מוקשית. המשמעות המיידית והישירה של חרם כזה הוא מניעת חופש הביטוי של אחרים בדרך של השתקתם" (פיסקה 3 לחוות דעתו של כבוד השופט עמית).

46. יודגש, כי עמדת היועץ המשפטי לממשלה אינה שחיקוקים אלה, והפסיקה בנוגע להם, הם החלים באופן ישיר על סוגיית פרס ישראל ועל שאלת אפשרות ההתחשבות בשיקולים "חיצוניים" לעניין הענקת פרס ישראל (וכן יצוין שאף לגבי המאטריה שהחקיקה והפסיקה האלה כן חלים לגביה, נקבעו בדברי החקיקה ובפסיקה איזונים שונים שיש בהם לגדר ולתחם את הדברים).

המסגרת הנורמטיבית שחלה על אלה, קרי על סוגיית פרס ישראל ושאלת אפשרות ההתחשבות בשיקולים "חיצוניים" לעניין הענקת פרס ישראל, היא המסגרת הנורמטיבית הספציפית אשר חלה בעניין, קרי זו שהותוותה בתקנון פרסי ישראל ובפסיקתו של בית משפט נכבד זה בעניין, כפי שפורטה לעיל – תוך שלעמדת היועץ המשפטי לממשלה, יש בדברים האמורים לעיל לגבי קריאה לחרם כדי לסייע ללמד על כך שבנסיבות מסויימות, קריאה לחרם עשויה להיכנס בגדר המקרים הקיצוניים והחריגים שעליהם דיברה באופן עקרוני פסיקתו של בית משפט נכבד זה בעניין פרס ישראל.

47. לסיכום נקודה זו, צירוף שני הנדבכים שלעיל, בדבר פסיקתו של בית המשפט הנכבד בעניין פרס ישראל ובדבר החומרה המיוחדת לקריאה לחרם כפי שהדבר מוצא את ביטויו בהקשרים אחרים בדין הישראלי, מוביל, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, למסקנה שעקרונית, לא מן הנמנע שבנסיבות **מסוימות**, קריאה לחרם עשויה להיות שיקול שניתן יהיה להתחשב בו לעניין הענקת פרס ישראל, תוך שבהקשר זה יש לבחון את נסיבות המקרה הספציפיות, ובהן חומרת הדברים, עדכניותם, תכיפותם, וכיו"ב.

48. על רקע זה, נפנה ליישום לענייננו.

היישום לענייננו

49. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, על יסוד התיאור האמור של התשתית הנורמטיבית החלה לענייננו, שבמוקדה פסיקתו של בית המשפט הנכבד, הגם שפרופ' גולדרייך חתם על עצומות/מכתבים שיש בהם בין היתר משום קריאה לחרם על מוסד אקדמי ישראלי, דבר שהיועץ המשפטי לממשלה מתייחס אליו בחומרה רבה, אזי בנסיבות העניין,

המקרה דנן אינו נכנס בגדר המקרים הקיצוניים שבהם תיתכן התחשבות בקריאה לחרם כשיקול המאפשר שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להענקת פרס ישראל בדבר הזוכה בפרס.

על כן, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, החלטתו של שר החינוך (דאז) שלא לאשר את המלצת ועדת השופטים על יסוד חתימתו של פרופ' גולדרייך על אותם מכתבים/עצומות בודדים (וכן יוזכר שלמעט אחד מהם, היתר הם מלפני שנים ארוכות) אינה עומדת באמות המידה המחמירות שנקבעו בפסיקה, אינה מבוססת על תשתית עובדתית מספקת בנסיבות העניין, והיא החלטה בלתי סבירה, שאינה עומדת מבחינה משפטית. יפורט.

50. כאמור לעיל, לגבי שלושה פרסומים קודמים שהועברו משר החינוך (דאז) (מכתב/עצומה משנת 2008; רשימה/מאמר משנת 2014; מכתב/עצומה משנת 2019) כבר קבע היועץ המשפטי לממשלה כי לא ניתן על יסודם להצדיק מבחינה משפטית החלטה שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להעניק את הפרס לפרופ' גולדרייך, והדבר גם קיבל ביטוי בתגובה מטעם המדינה לעתירה, שהוגשה ביום 7.4.21 (שלה גם צורפו פרסומים אלה, כנספחים מש/2-4), ובה ניתנה ההתייחסות לפרסומים אלה. ממילא, בחלק הניתוח הפרטני שלהלן לא תהיה התייחסות לפרסומים אלה, אלא לשלושת הפרסומים האחרים שהועברו כאמור משר החינוך (דאז) – מכתב/עצומה משנת 2021, מכתב משנת 2005, ועצומה משנת 2011.

51. **העצומה משנת 2021**, עוסקת באוניברסיטת אריאל. מדובר בעצומה, שפורסמה באינטרנט, אשר חתומים עליה 522 חותמים, ובהם גם פרופ' גולדרייך. על פי העצומה, כפי שפורסמה באינטרנט, מועדה הוא 23.3.21 (יצוין כי בדיון בעתירה שהתקיים בפני בית משפט נכבד זה ציין בא-כוחו של פרופ' גולדרייך כי פרופ' גולדרייך חתם עליה במהלך חודש ינואר 2021). בעצומה עומדים החותמים עליה, שהם ככתוב בעצומה אקדמאים וחוקרים ממדינות המשתתפות בתוכניות מחקר אירופיות, על כך שהאיחוד האירופי, על פי הנטען, נותן לגיטימציה למוסדות אקדמיים ישראלים הפועלים בהתנחלויות לא-חוקיות בשטחים, כדברי העצומה, ובכך האיחוד האירופי אינו עומד בכלליו שלו עצמו, וזאת בכך שאוניברסיטת אריאל מעורבת בפרויקטים הקשורים לתוכנית "הורייזון 2020", תוכנית מחקרים במימון האיחוד האירופי. על כן, קוראים חותמי העצומה לאיחוד האירופי שלא לאפשר לתוכניות מחקר הממומנות על ידיה לשתף פעולה עם אוניברסיטת אריאל. בהמשך לכך, גם נקראים מוסדות האיחוד לנקוט צעדים שיבטיחו בקרה אפקטיבית על פרויקטי המחקר המשתתפים בתוכנית.

המכתב משנת 2005 – קרי **מלפני כ-16 שנים** – הוא מכתב לעיתון "הגרדיאן" הבריטי מאת אנשי אקדמיה וקשור אף הוא לאוניברסיטת אריאל (ולכך שאוניברסיטת בר-אילן מפקחת על תארים באוניברסיטה זו). במכתב נטען כי הדבר מנוגד לחוק הבינלאומי. כעולה מהפרסום כמופיע באתר האינטרנט של "הגרדיאן", מדובר במכתב לעיתון, שנכתב בתגובה למכתב/מודעה אחרת בעיתון מטעם אנשי אקדמיה (המתנגדים לחרם), ובהקשר של

קריאה לחרם שמקורה הראשוני לא בחתומים על המכתב אלא בארגון אקדמאים זר (בריטי). המכתב המדובר תומך בקריאה לחרם שהציג ארגון האקדמאים הזר על אוניברסיטת בר-אילן, בשל שיתוף הפעולה שלה עם אוניברסיטת אריאל.

העצומה משנת 2011 – קרי מלפני כ-10 שנים – עניינה הבעת מחאה פומבית נגד "חוק החרם", שנחקק באותם ימים כעולה מהעצומה. בעצומה נכתב, בין היתר, כי החתומים עליה "קוראים פומבית להחרמת מוצרי ההתנחלויות". יוער כי על העצומה חתומים מאות אנשים, בהם אנשי אקדמיה; מי שכיחנו כשרים וכחברי כנסת; בכירים לשעבר בצבא ובגופי ביטחון אחרים, ועוד רבים, כולל כלות וחתני פרס ישראל ופרס ביטחון ישראל.

52. יצוין כי עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא שקריאה לחרם כאמור, הן באופן כללי על "מוצרי ההתנחלויות" הן על אוניברסיטת אריאל, היא חמורה ואין להקל בה ראש, וזאת כמשתקף גם מהחקיקה והפסיקה בעניין, כפי שפורטה לעיל. ואולם, השאלה בענייננו היא האם חתימתו של פרופ' גולדרייך, לצד אחרים, על שלושת המכתבים/עצומות המדוברים (מהם שניים לפני שנים ארוכות), יכולה להוות, מבחינה משפטית – בשים לב לנטל הכבד המוטל כאמור על שר החינוך המבקש שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים להענקת פרס ישראל, לאור אמות המידה המחמירות שנקבעו בפסיקה ומהות התשתית הראייתית הנדרשת לשם כך – עילה שלא לאשר את המלצת ועדת השופטים המקצועית להעניק לפרופ' גולדרייך את פרס ישראל בתחום חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב.

53. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, המסגרת המשפטית שלאורה יש לבחון את השאלה היא פסיקתו של בית משפט נכבד זה בסוגיה לאורך השנים – קרי הפסיקה בשאלת ההתחשבות בשיקולים "חיצוניים" לעניין הענקת פרס ישראל – כפי שפורטה בהרחבה לעיל, ובמוקדה הקביעה כי רק במקרים קיצוניים במיוחד ניתן להתחשב בשיקולים אלה לעניין מתן פרס ישראל.

כאמור לעיל, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, באופן עקרוני, בנסיבות מסוימות, בתוך המסגרת שצוינה בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, גם פרסום קריאה לחרם יוכל להיכנס בגדר המקרים הקיצוניים והחריגים שבהתקיימותם ניתן יהיה להתחשב בשיקול "חיצוני" לעניין הענקת פרס ישראל; תוך שבהקשר זה יש לבחון את נסיבות המקרה הספציפיות, ובהן חומרת הדברים, עדכניותם, תכיפותם, וכיו"ב.

לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, העניין שלפנינו, בהינתן התשתית שבבסיסו ונסיבותיו, כפי שיוסבר, אינו יכול להיחשב לחריג שכזה. על כן, ולנוכח פסיקתו של בית המשפט הנכבד בנושא, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא שהתשתית העובדתית אשר הוצגה על ידי שר החינוך (דאז) אינה יכולה לגבש מבחינה משפטית עילה שלא לאשר, על יסוד הפרסומים המדוברים, את המלצתה של ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל בתחום חקר המתמטיקה, חקר מדעי המחשב לפרופ' גולדרייך.

54. כך, לגבי שני המכתבים/עצומות משנת 2005 ומשנת 2011, מדובר **בחלוף זמן רב מאוד בעניינם (כ-16 שנים וכ-10 שנים, בהתאמה)**, מה שדי בו כדי להדגיש ביתר שאת את ריחוקן של נסיבות כאלה מאותן נסיבות קיצוניות וקשות שבהן תיתכן התחשבות – חריגה – בשיקול חיצוני לצורך הענקת פרס ישראל. בהקשר זה יוזכר, כאמור לעיל, כי לגבי מכתב/עצומה משנת 2008, שהובא מצד שר החינוך (דאז) עוד בשלב גיבוש התגובה לעתירה, כבר קבע היועץ המשפטי לממשלה כי לא ניתן על יסודו להצדיק מבחינה משפטית החלטה שלא לאשר את המלצתה של ועדת השופטים, וזאת גם בשים לב **לחלוף הזמן הרב**, כפי שגם קיבל ביטוי בתגובה מטעם המדינה לעתירה.

כן יוער בהקשר זה, כפי שגם נטען בשעתו מצד היועץ המשפטי לממשלה בעניין מינויה של פרופ' יעל אמתי לתפקיד מדעי-מקצועי (עניין שנידון בבג"ץ 5769/18 ובבג"ץ 3024/19, וגם שם דובר בטענות בנוגע לחתימתה של פרופ' אמתי על עצומה כ-16 שנים לפני כן), כי להסתמכות על פרסומים ישנים כל-כך עלול להיוודע "אפקט מצנן" על מימושו של חופש הביטוי – **בוודאי בעידן שבו התבטאויות "נשמרות" לנצח וקיימות באינטרנט וניתנות לאיתור על נקלה** – באופן שעלול להרתיע אנשים מפני ביטויים, כולל ביטויים בעניינים פוליטיים או בעניינים שנויים במחלוקת, מחשש שאלה ישמשו נגדם בעתיד לבוא כאשר יהיו מועמדים לתפקידים או פרסים כאלה או אחרים, ואף אם מדובר בתפקידים או פרסים מקצועיים שהקשר בינם לבין ההתבטאויות האלה רחוק, אם בכלל קיים.

לגבי המכתב/עצומה האחרון, משנת 2021, שהוא המסמך היחיד שאינו מלפני שנים ארוכות, יושם אל לב גם שהמכתב מסב עצמו, ככתוב בו, על טענה שעל האיחוד האירופי **לעמוד בכללים שקבע הוא עצמו בעניין**, כללים שלמיטב ההבנה אכן חלים מבחינת האיחוד האירופי **ושמדינת ישראל מודעת להם וחרף קיומם התקשרה בעניין מול האיחוד האירופי**; מה שדי בו כדי להדגיש ביתר שאת את ריחוקן של נסיבות כאלה מאותן נסיבות קיצוניות וקשות שבהן תיתכן התחשבות – חריגה – בשיקול חיצוני לצורך הענקת פרס ישראל.

55. בנוסף על האמור לעיל, לעניין חלוף הזמן, אופיו של המכתב משנת 2021 וכיו"ב, יוזכרו גם אמירותיו הברורות והחוזרות ונשנות של פרופ' גולדרייך, כפי שפורטו לעיל – הן במכתבו ליו"ר ועדת השופטים, הן בדיון בפני בית משפט נכבד זה, הן בחליפת המכתבים עם משרד החינוך לאחר הדיון – על כך שאינו תומך בתנועת החרם על ישראל, ועל כך שהוא "מכבד את פרס ישראל וחש גאווה גדולה על שוועדת השופטים/ות המקצועית לפרס ישראל בחרה בו לזוכה בפרס על תרומתו לחקר מדעי המחשב לשנת תשפ"א" (סעיף 6 לתגובה מטעם פרופ' גולדרייך לעתירה). לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, מובן שאם היה מדובר במי שביצע פעולות במסגרת תמיכה בתנועת החרם על ישראל, היה בכך כדי להוסיף חומרה לדברים.

56. בהינתן כל האמור, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי החלטת שר החינוך (דאז) שלא לאשר את המלצת ועדת השופטים אינה עומדת באמות המידה המחמירות שהותוו בעניין

בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, וכי לא התגבשה בענייננו תשתית ראייתית מספקת לקיומן של אותן נסיבות חריגות וכה קיצוניות, שעומדות בקנה המידה "המחמיר" כפי שציין בית משפט נכבד זה גם אך לפני כשנה, בעניין **אריאל**, שבהן תיתכן התחשבות – חריגה – בשיקולים חיצוניים לעניין הענקת פרס ישראל.

57. כן יוער ויוזכר המובן מאליו, כפי שגם נכתב בתגובה מטעם המדינה לעתירה, והוא שברור כי אין בעצם מתן הפרס, או בעמדה המשפטית שהחלטה שלא לאשר את המלצת ועדת השופטים בנסיבות אלה היא בלתי סבירה, משום "הסכמה" או "הכשר" לחתימה כזו או אחרת של מועמד או זוכה בפרס ישראל על מכתב או עצומה כאלה ואחרים, ומובן כי ככל שמוצא שר חינוך לנכון, רשאי השר להביע את הסתייגותו הערכית/ציבורית מכך. ויוזכרו בהקשר זה דבריו של כבוד השופט (כתוארו אז) רובינשטיין בעניין **שטרנהל**, שם ציין כי לצד חשיבותו הרבה של פרס ישראל, "פרס ישראל אינו פרס "קונסנסואלי" במובן זה שהכל צריכים להסכים על כל זוכה, פלוני או אלמוני" (פיסקה ב לחוות דעתו של כבוד השופט רובינשטיין).

58. בנוסף על כל האמור לעיל, יצוין גם כי בהחלטה של שר החינוך (דאז) מבקש למעשה השר לסטות ממסגרת הדברים כפי שנקבעה בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, ולמעשה לקבוע כי ישנם באופן מובנה, אינטגרלי ממש, "שני שלבים" של בחינת ההחלטה למי להעניק את פרס ישראל: שלב ראשון, "מקצועי", שבו ועדת השופטים המקצועית בוחרת על מי היא ממליצה כזוכה; ולאחריו, "שלב שני", שניתן לכנותו "ערכי", שבו שר החינוך בוחן את "התרומה למדינה" של הזוכה. היועץ המשפטי לממשלה מבקש להתייחס גם לעניין זה, בשל חשיבות הדברים.

59. ראייה זו של הדברים, כפי שמוצאת את ביטויה במסמך ההחלטה של שר החינוך (דאז), אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט נכבד זה, ובכלל זה מתנגשת חזיתית עם האמור בעניין **תומרקין**, בעניין **שטרנהל** ובעניין **אריאל**, כפי שהובא לעיל, לגבי אופיו ומהותו הממלכתיים, א-פוליטיים ומקצועיים של פרס ישראל; לגבי אופיו ותחומו של שיקול הדעת המוקנה לשר החינוך; ולגבי "חלוקת העבודה" לעניין ההחלטה על הענקת פרס ישראל, עליה עמדנו לעיל, ושאותה ניתן לתמצת בכך שוועדת השופטים המקצועית היא הבוחרת על מי להמליץ כזוכה בפרס, ועל שר החינוך לאשר את המלצתה אלא אם נמצא פגם הליכי במהותו בעבודת הוועדה, ותוך שהותר פתח "תוכני" שלא להעניק את פרס ישראל מקום בו מדובר בנסיבות קיצוניות וקשות במיוחד, כגון גזענות או השפלה וביזוי קשים שפוגעים בכבודו של אדם או ציבור מצד מועמד לזכייה בפרס.

כעולה מפסיקתו הברורה והעקבית של בית משפט נכבד זה, כמו גם מהוראות תקנון פרסי ישראל וממכלול ההוראות וההסדרים הנוגעים לפרס ישראל, ובראשם העובדה שהגורם הממליץ על הזוכים הוא ועדה מקצועית – **וכך בוודאי ובוודאי לגבי התחומים המחקריים/יצירתיים שעליהם ניתן פרס ישראל** – הפרס ניתן על מצוינות אישית

מחקרית/יצירתית בתחומים השונים, ומכאן גם המשקל של המלצת הוועדה ותחומו המוגדר והמצומצם ביותר של השר בעניין זה.

הקריטריון איננו אפוא "תרומה למדינה", כפי ראייתו של שר החינוך הספציפי, אלא נקבע בתקנון כי הפרס יוענק "לאזרחי ישראל יחידים, שהצטיינו מאוד וקידמו את התחום באחד המקצועות והתחומים המפורטים להלן, ושנבחרו על-ידי ועדת שופטים ציבורית" (ההדגשה שבקו תחתי – לא במקור).

וכן יוזכרו דברי בית המשפט הנכבד הברורים בהקשר זה: "[...] ככלל, התבטאויותיהם של מועמדים לפרס ישראל, בנושאים שאינם נוגעים במישרין לפועלם המקצועי, בגינו הם זוכים בפרס, אינם חלק אינטגרלי של השיקולים שעל ועדת השופטים להביא בין שיקוליה. [...] לעמדות אלה אין ככלל דבר עם שאלת הישגיו המקצועיים וספק בעיני האם היא יש מקום לכך שהוועדה תיתן להן משקל בין שיקוליה. [...] הכנסת שיקולים מעין אלה בין שיקוליה של הוועדה עלולה לפגוע במטרותיו של פרס ישראל להוות ביטוי להערכה המקצועית לעשייתם ולתרומתם של חתן או כלת הפרס ובתדמיתו כפרס הניתן משיקולים מקצועיים בעיקרם. [...] פרס ישראל ניתן בגין הישגים מקצועיים ראויים להערכה, ההתבטאויות בהן מדובר על פי רוב נעשות מחוץ למסגרת המקצועית בגינה ניתן הפרס. [...] הזכייה בפרס ממלכתי בגין הישגים מקצועיים, מצוינות או תרומה אישית לחברה ולמדינה, ראוי לה שלא תוגבל לדמויות המצויות בלב הקונסנזוס ושאימירותיהן בגדר המקובל, אלא תיעשה בעיקרה על פי בחינת המועמדים לגופם, על פי עשייתם, הישגיהם ותרומתם המקצועית." (עניין שטרנהל, פסקה 10 לחוות דעתה של כבוד השופטת ארבל; ההדגשות לא במקור); "[...] להתבטאויות של מועמדים לפרס ישראל בנושאים שאינם נוגעים במישרין לפועלם המקצועי שבגינו הם זוכים בפרס, אין ככלל מקום במערך השיקולים שעל ועדות הפרס לשקול. החשש בהקשר זה הוא קודם כל מפני פגיעה במטרותיו של פרס ישראל להוות ביטוי להצטיינות ולתרומה מקצועית של הזוכים; ולא פחות חמור מכך, מפני פגיעה בחופש הביטוי של המועמדים לזכייה בפרס" (עניין אריאל, פסקה 9 לחוות דעתה של כבוד השופטת ברון; ההדגשה שבקו תחתי – לא במקור).

וידגש: זה לא שישנו "עיוורון" מוחלט לשאלות "ערכיות". כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, כן תיתכן התחשבות בשיקולים "חיצוניים" לעניין הענקת פרס ישראל. בית המשפט הנכבד לא נותר אדיש לאפשרות זו (וכך גם בניתוח שלעיל לא היתה אדישות לכך), ולא ננקט "עיוורון" לאפשרות שיהיה אדם בעל הישגים מחקריים/יצירתיים מרשימים, אך שיהיו נסיבות "חיצוניות" כבדות משקל שבגינן ניתן לקבוע כי הוא אינו ראוי לפרס ישראל. אפשרות לכך שבנסיבות כאלה תיתכן התחשבות בשיקולים "חיצוניים" כאלה לעניין הענקת פרס ישראל ישנה, אך חריג זה הוגבל לנסיבות קיצוניות, וזאת בשים לב לאופיו הממלכתי, המקצועי והא-פוליטי של הפרס – וכפי שפורט לעיל, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, לאור מהות התשתית העובדתית הקיימת בענייננו (שהיא גם מועטה ובעיקרה מלפני שנים רבות) ברור כי המקרה דנן אינו נכנס בגדר אותם מקרים פוטנציאליים, נדירים וחריגים, שבהם דובר בפסיקתו של בית משפט נכבד זה.

שר החינוך (דאז), בדבריו בהקשר זה במסמך החלטתו, מבקש למעשה לחרוג מקנה מידה זה שהותווה בפסיקתו של בית משפט נכבד זה ולצקת "תוכן" חדש לשלב אישור ההמלצה על ידי, הכולל בין היתר גם הידרשות של שר החינוך לשאלות של "תרומה למדינה" (מעבר לבחינה המקצועית שעורכת הוועדה) ו"נוק למדינה", באופן שחורג מהקבוע בתקנון הפרס ושהוא מנוגד לתפיסת הפרס, כפי שמשקף בפסיקתו של בית המשפט הנכבד, כמו גם ממכלול ההסדרים שנקבעו והאופי שהוקנה לאורך השנים לפרס ישראל, שעליו גם עמד בית המשפט הנכבד בפסיקתו. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, לא ניתן לקבל, וזאת גם בשים לב לחופש הביטוי, לאופיו הממלכתי והא-פוליטי של הפרס, ולפסיקתו של בית המשפט הנכבד, כי שאלת "תרומה למדינה" ו"נוק למדינה" תובא בחשבון לעניין פרס ישראל, מעבר לשיקולים המקצועיים של ועדת השופטים המקצועית ומעבר לשאלת הנסיבות הקיצוניות שבהן תיתכן התחשבות בשיקולים "חיצוניים" לעניין פרס ישראל, כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט נכבד זה.

60. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, אין אפוא כל מקום לקבלת מה שהוא למעשה "חידוש" שמציע שר החינוך (דאז) לבחינת הדברים בנוגע להחלטה על הזוכים בפרס ישראל, ובחינת הדברים צריכה להיעשות לאור הקביעות ואמות המידה בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, כפי שפורטו לעיל – ותוך שדומה כי זו גם הפרקטיקה שנהגה לאורך השנים על ידי שרי החינוך, ולמיטב הידיעה, כאמור, גם לא קרה מעולם, על פי שנמסר ממושרד החינוך, ששר חינוך לא אישר את המלצתה של ועדת שופטים (תוך שגם אם קרה שהחזיר את ההמלצה לדיון בוועדה, הרי שלאחר שהוועדה החליטה סופית לא קרה שלא אישר את המלצתה).

61. סיכומו של דבר, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין, ועל יסוד פסיקתו של בית משפט נכבד זה בנושא, החלטתו של שר החינוך (דאז) אינה עומדת באמות המידה המחמירות שנקבעו בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, אינה מבוססת על תשתית ראייתית מספקת והולמת כנדרש בנסיבות העניין, והיא חורגת אפוא ממתחם הסבירות ואינה יכולה לעמוד מבחינה משפטית, ועל כן יש מקום ליתן סעד שיורה על אישור המלצתה של ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל לפרופ' גולדרייך.

62. העובדות המפורטות בהודעה מעדכנת זו בנוגע למשרד החינוך עתידות להיתמך בתצהירו של מר דוד פלבר, יועץ שר החינוך לפרס ישראל, אשר נמסר כי קרא את התגובה ואישר את נכונות העובדות האמורות, וכי מטעמים טכניים לא ניתן היה להחתימו על תצהיר; ועל כן מבוקש להגיש את תצהירו במהלך הימים הקרובים.

היום, י"ג באב התשפ"א, 22 ביולי 2021

ב/ אבי טוויג, עו"ד

עוזר ראשי במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

ב/ יונתן נד"ב, עו"ד

סגן בכיר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

ב/ ענר הלמן, עו"ד

מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תוכן עניינים

מס' עמ'	שם הנספח	מס' עמ'
2	המכתב/עצומה ממרס 2021	מש/1
15	המכתב משנת 2005, כפי שמופיע בקישור שהועבר משר החינוך (דאז), ובנוסף כפי שמופיע באתר האינטרנט של "הגרדיאן"	מש/2
24	העצומה משנת 2011, כפי שמופיעה בדיווח שאליו מפנה הקישור שהועבר משר החינוך (דאז)	מש/3
25	המכתב לפרופ' גולדרייך מיום 2.5.21	מש/4
26	המייל מהלשכה המשפטית של משרד החינוך לבא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 3.5.21	מש/5
27	המכתב לפרופ' גולדרייך מיום 4.5.21	מש/6
28	מכתב התשובה מאת בא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 5.5.21	מש/7
31	המכתב לבא-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 6.5.21	מש/8
33	מכתב התשובה מאת באי-כוחו של פרופ' גולדרייך מיום 6.5.21	מש/9
35	מכתבו של יו"ר הוועדה הבין-סנטית של האוניברסיטאות להגנה על העצמאות האקדמית ליועץ המשפטי לממשלה מיום 18.5.21	מש/10
36	מסמך ההחלטה של שר החינוך (דאז) מיום 10.6.21	מש/11

No Academic Business As Usual with Ariel University

Supporting the Palestinian call to end ties with Israeli academic institutions in illegal settlements on occupied Palestinian land

OPEN LETTER

Ariel University and Horizon 2020: The EU is legitimizing Israel's illegal settlements

Date: March 23, 2021

We, the undersigned academics and researchers in countries participating in European research programmes, note with grave concern the ongoing failure of the European Union to ensure that its taxpayer-funded research programmes are not used to legitimize or otherwise sustain the establishment and the activities of Israeli academic institutions in illegal settlements in the occupied Palestinian territory (OPT).

As the EU Commission recently reiterated, "Article 19 of the Horizon 2020 Framework Regulation provides that all the research and innovation activities carried out under Horizon 2020 must comply with ethical principles and relevant national, Union and

international legislation...” The necessary provisions have been made in EU legislation and its implementing rules to “ensure the respect of positions and commitments in conformity with international law on the non-recognition by the EU of Israel’s sovereignty over the territories occupied by Israel since June 1967.”

The criteria applied by the EU Commission to determine the eligibility of projects and participants for EU funded support, the terms of its contracts with participants, and its monitoring of the activities and the beneficiaries of the projects must comport with these requirements and their purposes.

For these same purposes, the Commission must also ensure that the management of activities conducted under EU-funded research projects both respects and comports with the EU’s non-recognition of Israel’s sovereignty over the OPT; the EU’s consequent non-recognition of Israeli settlement entities as lawfully established; and the EU’s consequent non-recognition of settlement-based activities as lawfully conducted.

However, multiple cases demonstrate failures of the Commission to properly instruct against, monitor for, and rectify project management transgressions against these EU positions.

Ariel University, which is located in the illegal Israeli settlement of Ariel, hosted a dissemination event for the BOUNCE project in June 2020 and is included as a “Stakeholder in Israel” for the project. In addition, a professor from Ariel University is listed as a co-researcher on the project, as “a member of the Israel BOUNCE TEAM,” and as one of the “Researchers Involved in Data Collection” on a project deliverable, raising serious questions as to whether research activities were carried out in the OPT.

Ariel University was also listed as a stakeholder in the Horizon 2020 project GEO-CRADLE. It was initially removed from the stakeholder list following a request to the Commission by the project coordinator, though its stakeholder profile has since been restored, and signs of its involvement remain on the project website to this day.

In addition, in all cases Ariel University is falsely indicated on project material as located in Israel.

The far-right-supporting, now defunct Trump administration made its support for illegal Israeli settlement institutions official, including by ending long-standing restrictions on research funding. The EU must and can do better.

Authoritative Palestinian higher-education bodies, supported by prominent academics, are calling on international institutions not to recognize Ariel University and to abstain from giving effect to its pretensions of institutional legitimacy.

At a time when the EU is finalising Horizon 2020’s successor, the €100 billion Horizon Europe programme, we urge the EU Commission, Parliament and Council to devise, fund and implement the effective monitoring of participating research projects and hold transgressors accountable.

Horizon Europe’s stated goal is to “provide new knowledge and innovative solutions to overcome our societal, ecological and economic challenges.” Research projects should not be used to legitimize or otherwise sustain illegal Israeli settlements. The EU cannot resile from its own obligations in this respect without further empowering Israel’s unlawful

military occupation and its oppression of millions of Palestinians, and without further undermining the Palestinian people's inalienable and universally-recognized rights under international law.

Signed:

1. Paul Aarts, University of Amsterdam, Netherlands
2. Airnel Abarra, University of Physical Education, Hungary
3. Ahmed Abbes, Directeur de recherche au CNRS, France
4. Samer Abdelnour, University of Edinburgh, Scotland
5. Majed Abusalama, Tampere Uni/Palestine Research Group, Germany
6. Giuseppe Acconcia, University of Padova, Italy
7. Gilbert Achcar, SOAS, University of London, United Kingdom
8. Jonas Adriaensens, Ghent University, Belgium
9. Ofer Aharony, Weizmann Institute, Israel
10. Sylvia Akar, University of Helsinki, Finland
11. Aviad Albert, University of Cologne, Germany
12. Alessandra Algostino, Università di Torino, Italy
13. Nour Ali, Brunel University London, United Kingdom
14. Kieran Allen, University College Dublin, Ireland
15. Lori Allen, SOAS University of London, United Kingdom
16. Carlos Almeida, Centre for History of the University of Lisbon, Portugal
17. Teresa Alpuim, Faculdade de Ciências da Universidade de Lisboa, Portugal
18. Àdel Alsalti, Technical University of Catalonia, Spain
19. Roberta Aluffi, Università di Torino, Italy
20. Lorenzo Alunni, École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, France
21. João Alves, Instituto Politécnico de Portalegre, Portugal
22. Marco Ammar, Università di Genova, Italy
23. Yonathan (Jon) Anson, Ben-Gurion University of the Negev, Israel
24. Arjun Appadurai, Professor and Writer, Germany
25. Karin Arts, Professor of international law and development, International Institute of Social Studies (of Erasmus University Rotterdam), Netherlands
26. Dr. Valentina Azarova, Research Fellow, Manchester International Law Center, University of Manchester , Germany
27. Manlio Bacco, CNR, Italy
28. Abdallah Badra, Université Clermont Auvergne, France
29. Claude Baesens, University of Warwick, United Kingdom
30. Mona Baker, University of Manchester, UK, United Kingdom
31. Viviane Baladi, CNRS, France
32. Cristiana Baldazzi, University of Trieste, Italy
33. Vania Baldi, Universidade de Aveiro , Portugal
34. Andrea Balduzzi, Università di Genova (retired), Italy
35. Angelo Baracca, University of Florence, Italy
36. Isaías Barreñada, Universidad Complutense de Madrid, Spain
37. Rémi Barrère, University Bourgogne – Franche Comté, France
38. Enrico Bartolomei, Independent researcher, Italy
39. Outi Bat-El Foux, Tel-Aviv University, Israel
40. Arnaud Beauville, Université Côte d'Azur, France
41. Johannes Maria Becker, PD Dr., Arbeitskreis Marburger WissenschaftlerInnen für Friedens- und Abrüstungsforschung, Germany
42. Adriaan Bedner, Leiden University, Netherlands

43. Joel Beinin, Donald J. McLachlan Professor of History, Emeritus, Stanford University, United States
44. Desmond Bell, National College of Art and Design, Dublin, Ireland
45. Alex Bellem, Durham University, United Kingdom
46. Tarak Ben Zineb, Université de Lorraine, France
47. Roberto Beneduce, University of Turin, Italy
48. Alexis Benos, Aristotle University of Thessaloniki, Greece
49. Hourya Bentouhami, Université de Toulouse Jean Jaurès, France
50. Chiara Bertone, University of Eastern Piedmont, Italy
51. Niko Besnier, University of Amsterdam, Netherlands
52. Francesca Biancani, University of Bologna, Italy
53. Jess Bier, Erasmus University, Netherlands
54. Alain Bihl, Université de Bourgogne-Franche-Comté, France
55. Julie Billaud, Graduate Institute in Geneva, Switzerland
56. Susan Blackwell, Universiteit Utrecht, Netherlands, Netherlands
57. Camillo Boano, University College London, United Kingdom
58. Hannah Boast, University College Dublin, Ireland
59. Riccardo Bocco, The Graduate Institute, Switzerland
60. Arnaud Bondon, CNRS, France
61. Rick Bonnie, University of Helsinki, Finland
62. Simona Borioni, ENEA Italian National Agency for New Technologies, Energy, Environment, Italy
63. Fabrizio Boscaglia, Universidade Lusófona, Portugal
64. Michiel Bot, Tilburg University, Netherlands
65. Irena Botwinik, Open University, Israel
66. Jean-Pierre Bouché, CNRS-France (retired), France
67. Jerome Bourdon, Tel Aviv University, Israel
68. Glenn Bowman, University of Kent at Canterbury (Emeritus Professor), United Kingdom
69. Robert Boyce, London School of Economics, United Kingdom
70. Patrick J Boyd, Surgical Tutor Epsom and St Helier University Hospitals NHS Trust, United Kingdom
71. Manuel Branco, University of Évora, Portugal
72. Martin Breidert, Dr. theology, Germany
73. Jan Breman, University of Amsterdam, Netherlands
74. Eva Brems, Ghent University, Belgium
75. Haim Bresheeth, SOAS, London, United Kingdom
76. Roger Bromley, University of Nottingham, United Kingdom
77. Kristiina Brunila, University of Helsinki, Finland
78. Michelle Burgis-Kasthala, University of Edinburgh, Scotland
79. Enrico Caiani, Politecnico di Milano, Italy
80. Bernard Caillaud, Paris School of Economics, France
81. Silvia Calatroni, Università Statale Milano, Italy
82. Marina Calculli, Leiden University, Netherlands
83. José Caldas, CoLABOR, Portugal
84. Pinuccia Caracchi, University of Turin, Italy
85. Miguel Cardina, Centre for Social Studies – University of Coimbra, Portugal
86. António Cardoso, Instituto Politécnico de Viana do Castelo (Portugal), Portugal
87. André Carmo, ECT-UÉ, Portugal
88. Mário Carvalho, ISEP, Portugal
89. Chiara Anna Cascino, University of Naples “L’Orientale”, Italy
90. Elena Casetta, Department of Philosophy and Education – University of Turin, Italy

91. Liselot Casteleyn, Ghent University, Belgium
92. Daude Cécile, Maître de conférences de Grec, Université de Franche-Comté, France
93. John Chalcraft, LSE, United Kingdom
94. Iain Chalmers, Palestinian History Tapestry, United Kingdom
95. Iain Chambers, Università degli studi di Napoli Orientale , Italy
96. Gérard Chaouat, Inserm u 976, France
97. Lucie Chateau, Tilburg University, Netherlands
98. Frédéric Chaubet, University Sorbonne Paris Nord, France
99. Raz Chen-Morris, Hebrew University of Jerusalem, Israel
100. Marco Chiani, University of Bologna, Italy
101. Yves Chilliard, INRAE, France, France
102. Francesco Chiodelli, University of Turin, Italy
103. James Chiriyankandath, Institute of Commonwealth Studies, University of London, United Kingdom
104. Tanzil Chowdhury, QMUL, United Kingdom
105. Allan Christensen, John Cabot University, Rome, Italy
106. Anna Ciannameo, Università di Bologna, Italy
107. David Clinch, Royal College of Physicians, Ireland
108. Maurice Coakley, Griffith College Dublin, Ireland
109. David Cobham, Heriot-Watt University, Scotland, UK
110. James Cohen, Université Sorbonne Nouvelle (Paris 3), France
111. Ester Cois, University of Cagliari, Italy
112. Alfredo Colosimo, Independent scientist, Italy
113. Eddie Conlon, Technological University Dublin, Ireland
114. Philippe Corcuff, Institut d'Etudes Politiques de Lyon, France
115. Giselle Corradi, Ghent University, Belgium
116. Francesco Correale, CNRS – UMR 7324 CITERES, France
117. Cristiana Corsi, University of Bologna, Italy
118. Ciaran Cosgrove, Professor Emeritus in Latin-American Studies, Trinity College, Dublin, Ireland
119. Amedeo Cottino, University of Turin, Italy
120. Dr Laurence Cox, Maynooth University, Ireland
121. Stef Craps, Ghent University, Belgium
122. José Cravino, Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, Portugal
123. Luca Cristofolini, Alma Mater Studiorum – University of Bologna, Italy
124. Mariateresa Crosta, Istituto Nazionale di Astrofisica, Italy
125. Catherine Ann Cullen, Independent researcher, Ireland
126. Mike Cushman, LSE (retired), United Kingdom
127. Maria D'Erme, Sapienza University, Italy
128. Frans Daems, University of Antwerp, Belgium
129. Bucker Dangor, Imperial College London, United Kingdom
130. Giulia Daniele, Instituto Universitário de Lisboa (ISCTE-IUL), Portugal
131. Dr. Laurence Davis, Department of Government and Politics, University College Cork, Ireland
132. Sonia Dayan-Herzbrun, Université de Paris, France
133. Chiara De Cesari, University of Amsterdam, Netherlands
134. Anne de Jong, University of Amsterdam, Netherlands
135. Maja de Langen, University of Amsterdam, Netherlands
136. Herman De Ley, Emeritus Ghent University, Belgium
137. Treasa De Loughry, University College Dublin, Ireland
138. María de Paz, Universidad de Sevilla, Spain
139. Marina de Regt, Vrije Universiteit Amsterdam, Netherlands

140. Mandy de Wilde, University of Amsterdam, Netherlands
141. Pietro Deandrea, Università di Torino, Italy
142. Seamus Deane, Emeritus Professor, Ireland
143. Sharae Deckard, University College Dublin, Ireland
144. Tom Decorte, Ghent University, Belgium
145. Martijn Dekker, University of Amsterdam, Netherlands
146. Dominique Delande, CNRS, France
147. Francesco Della Puppa, Ca' Foscari University of Venice, Italy
148. Federico Della Valle, Università di Siena, Italy
149. Olga Demetriou, Durham University, United Kingdom
150. Tine Destrooper, Ghent University, Belgium
151. Alessia Di Eugenio, Università di Bologna, Italy
152. Silvia Di Marco, Center for Philosophy of Science – University of Lisbon, Portugal
153. Rosita Di Peri, University of Turin, Italy
154. Emilio Distretti, University of Basel, Switzerland
155. Gerard Domènech, Universitat de Barcelona, Spain
156. Elisabetta Donini, Women in Black, Italy
157. Michiel Doorman, Utrecht University, Netherlands
158. Fiona Dove, TNI, Netherlands
159. Koshka Duff, University of Nottingham, United Kingdom
160. Francoise Dufour, Independent researcher, France
161. John Dugard, University of Leiden, Netherlands
162. Dominique Durand, The Institute for Integrative Biology of the Cell, CNRS-CEA-Paris-Saclay, France
163. Sergio Durante, Università di Padova, Italy
164. Evelyne Duval, MCFretraitée Université de Paris, France
165. James Eastwood, Queen Mary University of London, United Kingdom
166. Ivar Ekeland, Université Paris-Dauphine, France
167. Adam Elliott-Cooper, University of Greenwich, United Kingdom
168. Ziad Elmarsafy, King's College London, United Kingdom
169. Ingunn Elstad, UiT Norges arktiske universitet, Norway
170. Philippe Enclos, Université de Lille, France
171. Sai Englert, Leiden University, Netherlands
172. Mario Enrietti, Università di Torino, Italy
173. Nomi Erteschik-Shir, Ben-Gurion University, Israel
174. Maria J. Esteban, CNRS, France, France
175. Chris Evans, University of Sheffield, United Kingdom
176. Ricardo Falcão, Cei-Iscte, Portugal
177. Richard Falk, Princeton University, United States
178. Fiorenzo Fantaccini, Università di Firenze, Italy
179. Gerard Farrell, Trinity College Dublin, Ireland
180. Kevin Farrell, Technological University Dublin, Ireland
181. Guillem Farrés, Autonomous University of Barcelona, Belgium
182. Cristina Fasolato, University of Padua, Italy
183. Matilde Fdez.-Caballero Díaz- Meco, 06265112G, Spain
184. Alain Fenet, Université de Nantes, Professeur émérite, France
185. Mikael Fernström, University of Limerick, Ireland
186. Cristiana Fiamingo, State University Milan, Italy
187. Pedro Figueiredo Neto, ICS-University of Lisbon, Portugal
188. Barry Finnegan, Griffith College, Media Faculty, Ireland
189. Annerienke Fioole, University of Amsterdam, Netherlands
190. Jacques Fontaine, Université de Franche-Comté, Besançon, France

191. Lia Forti, University of Insubria, Italy
192. Murray Fraser, University College London, United Kingdom
193. Frederico Gama-Carvalho, Senior Researcher (retired) Center of Nuclear Science and Technology (C2TN), Instituto Superior Técnico, Portugal
194. Marco Andrea Garuti, Università di Padova, Italy
195. Catarina Gaspar, Universidade de Lisboa, Portugal
196. Franck Gaudichaud, Université Toulouse Jean Jaurès, France
197. Conor Gearty, London School of Economics, United Kingdom
198. Gennaro Gervasio, Università Roma Tre, Italy
199. Peter Geschiere, University of Amsterdam, Netherlands
200. Francesca Giangrande, Università degli Studi del Molise, Italy
201. John Gilbert, Università di Firenze, Italy
202. Vinçon Gilles, UPS Toulouse and ENSIMAG Grenoble, France
203. Fâres Gillon, The Institute of Ismaili Studies, United Kingdom
204. Andre Gingrich, Founding Member, European Association of Social Anthropologists (EASA), Austria
205. Snait Gissis, Tel Aviv University, Israel
206. Elisa Giunchi, Università degli studi di Milano, Italy
207. Amos Goldberg, The Hebrew University of Jerusalem , Israel
208. Amiram Goldblum, The Hebrew University of Jerusalem, Israel
209. Oded Goldreich, Weizmann Institute of Science, Israel
210. Catherine Goldstein, CNRS, France
211. Raymond Goldstein, University of Cambridge, United Kingdom
212. Luz Gomez, Universidad Autónoma de Madrid, Spain
213. Maria E Gonçalves, ISCTE-IUL , Portugal
214. Neve Gordon, School of Law, Queen Mary University of London, United Kingdom
215. Rebecca Ruth Gould, University of Birmingham, United Kingdom
216. Nir Gov, Weizmann Institute, Israel
217. Gustavo Gozzi, Università di Bologna, Italy
218. Hector Grad, Social Anthropology, Universidad Autónoma de Madrid, Spain
219. Erella Grassiani, University of Amsterdam, Netherlands
220. Giacomo Graziani, INFN, Italy
221. Raphael Greenberg, Tel Aviv University, Israel
222. António Grilo, Instituto Superior Técnico – Universidade de Lisboa, Portugal
223. Jan-Erik Gustafsson, Associate prof KTH Sweden, Sweden
224. Luca Guzzetti, University of Genoa, Italy
225. Ilana Hairston, Tel Hai Academic College, Israel
226. Pierre Halen, Université de Lorraine, France
227. David Halpin, Retired surgeon FRCS, United Kingdom
228. Imogen Hamilton-Jones, University of Amsterdam, Netherlands
229. Jeff Handmaker, Erasmus University Rotterdam, Netherlands
230. Mark Hann, University of Amsterdam, Netherlands
231. Christopher Harker, University College London, United Kingdom
232. Laia Haurie Ibarra, Associate Professor, Universitat Politècnica de Catalunya, Spain
233. Kamel Hawwash, Univeristy of Birmingham, UK, United Kingdom
234. Christian Henderson, Leiden University , Netherlands
235. Kirsti Henriksen, The Arctic University of Norway, Norway
236. Shir Hever, Jewish Voice for Just Peace in the Middle East, Germany
237. Helen Hintjens, ISS, UK/Netherlands
238. Willemijn Hirzalla – Leenhouts, University of Applied Sciences Leiden, Netherlands
239. Marian Hobson, Queen Mary University of London, United Kingdom
240. Manuel Hohmann, University of Tartu, Estonia

241. David Hughes, University College Dublin, Ireland
242. Pere-Lluís Huguet Cabot, La Sapienza, Italy
243. Ahmad Ighbariah, Tel Aviv university, Israel
244. David Ingleby, University of Amsterdam, Netherlands
245. Ferran Izquierdo-Brichs, Universitat Autònoma de Barcelona, Spain
246. Richard Jacquemond, Aix-Marseille Université, France
247. Tariq Jazeel, University College London, United Kingdom
248. Robert Jennings, University of Milano, National Academy of Italy, Italy
249. Boghos Joulakian, University of Lorraine , France
250. François Jourdan, theologian and islamologist, France
251. Luca Jourdan, Università di Bologna, Italy
252. Nisha Kapoor, University of Warwick, United Kingdom
253. Zeynep Kasli, International Institute of Social Studies, Netherlands
254. Itamar Kastner, University of Edinburgh, Scotland
255. Gerry Kearns, Maynooth University, Ireland
256. Laleh Khalili, Queen Mary University of London, United Kingdom
257. Victoria Khraiche, Universidad Complutense de Madrid, Spain
258. Zeynep Kivilcim, Humboldt University, Germany
259. Alessio Kolioulis, The Bartlett Development Planning Unit, United Kingdom
260. Hagar Kotef, SOAS, University of London, United Kingdom
261. Aymon Kreil, Ghent University, Belgium
262. Antti Kupiainen, University of Helsinki, Finland
263. Seán L'Estrange, University College Dublin, Ireland
264. Paolo La Spisa, University of Florence, Italy
265. Tuomas Lähdeoja, Helsinki University, Finland
266. Nicola Lampitelli, Université de Tours, France
267. Inger Pauline Landsem, UIT the Arctic University of Norway, Norway
268. David Landy, Trinity College Dublin, Ireland
269. Danielle Laporte, UFC Besançon, France
270. André Larceneux, Université de Bourgogne-Franche-Comté, France
271. Stéphanie Latte, Ceri-SciencesPo, France
272. Christian Lavault, LIPN, Université Paris 13, Sorbonne Paris-Cité, France
273. Zoe Lawlor, University of Limerick, Ireland
274. Olivier Le Cour Grandmaison, Universitaire, France
275. Patrick Le Galès, CNRS, France
276. Michelle Lecolle, Université de Lorraine, France
277. Ronit Lentin, Trinity College Dublin (ret), Ireland
278. Francesco Saverio Leopardi, Ca' Foscari University of Venice, Italy
279. Jean-Marc Leveratto, Université de Lorraine, France
280. André Levy, ISPA.IU, Portugal
281. Jean-Marc Lévy-Leblond, Université Côte d'Azur (Emeritus Professor), France
282. Vincent Lhuillier, Université de Lorraine, France
283. Maria Lichrou, University of Limerick, Ireland
284. Barbara Lipietz, University College London, United Kingdom
285. François Loeser, Sorbonne University, France
286. Manuel Loff, Universidade do Porto, Portugal
287. Roland Lombard, IJCLAB, France
288. Yosefa Loshitzky, SOAS University of London, United Kingdom
289. Laura Luciani, Ghent University, Belgium
290. Erica Luciano, Università degli Studi di Cagliari , Italy
291. Madeline Lutjeharms, Vrije Universiteit Brussel, Belgium
292. Thomas MacManus, Queen Mary University of London, United Kingdom

293. Luis Mah, ISEG-Universidade de Lisboa, Portugal
294. Karim Maiche, Tampere University, Finland
295. Samir Makdisi, American University of Beirut (Emeritus Professor), Lebanon
296. Diala Makki, Researcher with RELIEF Centre at UCL, United Kingdom
297. Jorge Malheiros, IGOT – University of Lisbon, Portugal
298. Matteo Mandarini, Queen Mary University of London, United Kingdom
299. Paola Manduca, University of Genoa (retired), Italy
300. António Maneira, Universidade Europeia – IADE, Portugal
301. José Maneira, Laboratório de Instrumentação e Física Experimental de Partículas, Portugal
302. Samar Maqusi, University College London, United Kingdom
303. Valentina Marcella, L'Orientale University of Naples, Italy
304. Fabio Marcelli, ISGI CNR, Italy
305. Luisa Martin Rojo, Universidad Autónoma de Madrid, Spain
306. Ruchama Marton, PHR-ISRAEL, Israel
307. Dr. Eva Renate Marx-Mollière, International Physicians for the Prevention of Nuclear War, Germany
308. Davide Masoero, Lisbon University, Portugal
309. Mazen Masri, City, University of London, United Kingdom
310. Cyril Masselot, Université Bourgogne Franche-Comté, France
311. Anat Matar, Tel Aviv University, Israel
312. Denise Margaret Matias, Institute for Social-Ecological Research, Germany
313. Francine Mazière, université, France
314. Cahal McLaughlin, Queen's University Belfast, United Kingdom
315. Tijan Mede, IMT, Slovenia
316. Nicola Melis, University of Cagliari, Sardinia, Italy
317. Chantal Meloni, University of Milan, Italy
318. Giulia Mensitieri, IDHES, France
319. Monica Mereu, University of Cagliari, Italy
320. Leander Meuris, Ghent University, Belgium
321. Michel Mietton, Professeur émérite Université Lyon 3 J. Moulin, France
322. Radmila Mileusnic, The Open University, retired Reader in Neurobiology, United Kingdom
323. Alain Mille, Université Lyon1, France
324. Peter Miller, University of Amsterdam, Netherlands
325. Anne-Marie Mollet, Université Clermont-Auvergne, France
326. Arturo Monaco, Sapienza University of Rome, Italy
327. David Mond, University of Warwick, United Kingdom
328. Maria Grazia Montella, Integrim LAB, Belgium
329. José-Luis Moragues, Université Paul Valéry France, France
330. Tiziana Morosetti, Goldsmiths, University of London, United Kingdom
331. Giuseppe Mosconi, University of Padua, Italy
332. Clement Mouhot, University of Cambridge, United Kingdom
333. Catherine Moury, FCSH-UNL, Portugal
334. Dr. Pertti Multanen, University of Tampere, Finland
335. Pamela Murgia, Università di Urbino, Italy
336. Thomas Murray, Independent Researcher, Ireland
337. Maurizio Mussoni, University of Bologna, Italy
338. Anna Nasser, Scuola Superiore Meridionale – Università degli studi di Napoli Federico II, Italy
339. Yoga Nathan, Senior Lecturer in Medical Education; School of Medicine; University Limerick, Ireland

340. Carlotta Nonnis Marzano, University of Bari Aldo Moro, Italy
341. Daithí Ó Madáin, NUI Galway, Ireland
342. Maureen O'Connor, University College Cork, Ireland
343. Tom O'Connor, Technological University Dublin (retired), Ireland
344. Jacqui O'Riordan, University College Cork, Ireland
345. Brendan ÓCaoláin, Griffith College, Dublin, Ireland
346. Elana Ochse, University of Torino (retired), Italy
347. Joseph Oesterlé, Sorbonne University, France
348. Jukka Oksa, UEF, Karelian Institute, emeritus Senior Researcher, Finland
349. Josiane Olf-Nathan, Université de Strasbourg (retired), France
350. Françoise Olivier-Utard, University of Strasbourg, France
351. Michèle Olivieri, Université Côte d'Azur, France
352. Hussein Omar, University College Dublin, Ireland
353. Adi Ophir, Tel Aviv University, Brown University , United States
354. Leonardo Orazi, Università di Modena e Reggio Emilia, Italy
355. Claudia Ortu, Università degli Studi di Cagliari, Italy
356. Kari Paasonen, Tampere University, Finland
357. Michelle Pace, Roskilde University, Denmark
358. Antonio Pacifico, Université Jean Moulin Lyon 3, France
359. Norman Paech, Prof. Dr. emer. Universität Hamburg, Germany
360. Samuela Pagani, Università del Salento, Italy
361. Phillip Paiement, Tilburg Law School, Netherlands
362. Mauro Pala, Università di Cagliari, Italy
363. Francesco Pallante, Università di Torino, Italy
364. Valentina Pazé, Università di Torino, Italy
365. Esther Peeren, University of Amsterdam, Netherlands
366. Yoav Peled, Tel Aviv University, Israel
367. Nurit Peled-Elhanan, Hebrew University, Israel
368. Sinead Pembroke, Trinity College Dublin, Ireland
369. Nuno Pereira, Instituto Politécnico de Beja, Portugal
370. Manuel Pereira dos Santos, Dept. Physics – ECT – University of Évora, Portugal
371. Guy Perrier, Université de Lorraine, France
372. Nicola Perugini, University of Edinburgh, United Kingdom
373. Ruud Peters, University of Amsterdam, Netherlands
374. Jean-Baptiste Petit, Université Lyon 1, France
375. David Peyton, TU Dublin, Ireland
376. Vincenzo Pezzino, University of Catania Medical School, Italy
377. Roland Pfefferkorn, université de Strasbourg, France
378. Solomon Picciotto, Lancaster University, United Kingdom
379. Alessandro Piccolo, University of Napoli Federico II, Italy
380. Antonello Piombo, Università di Bologna, Italy
381. Daniela Pioppi, University of Naples 'L'Orientale', Italy
382. Ema Pires, University of Evora, Portugal
383. Raphaël Plante, Université d'Aix-Marseille2 France , France
384. Sharri Plonski, Queen Mary University of London, United Kingdom
385. Panagiotis Politis, University of Thessaly, Greece
386. Christopher Pollmann, Professor of public law, Université de Lorraine, France
387. Raphael Porteilla, Université of Burgundy, France
388. Dragan Potočnik, Univerza Maribor, Slovenia
389. Professor Megan Povey, University of Leeds, United Kingdom
390. Lesley Powell, Nelson Mandela University, South Africa
391. Pierre Prades, Lab Sophiapol Université Paris Nanterre, France

392. Thierry Prangé, Université Paris Descartes, France
393. Jonathan Preminger, Cardiff Business School, United Kingdom
394. Mark Price, UCD School of Architecture Dublin Ireland, Ireland
395. Wendy Pullan, University of Cambridge, United Kingdom
396. Raija-Leena Punamäki-Gitai, Tampere University, Finland
397. Shakhar Rahav, University of Haifa, Israel
398. Dr Shadaab Rahemtulla, University of Edinburgh, United Kingdom
399. Paolo Ramazzotti, Università di Macerata, Italy
400. Syksy Räsänen, University of Helsinki, Finland
401. Marwan Rashed, Sorbonne University, France
402. Roshdi Rashed, CNRS Paris Sorbonne, France
403. CarloAlberto Redi, Dip. Biologia e Biotecnologie – Università di Pavia, Italy
404. Diana Reis, FCUL, Portugal
405. Rogério Reis, Universidade do Porto, Portugal
406. Christian Renoux, University of Orléans, France
407. Valeria Ribeiro Corossacz, Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia, Italy
408. Eimear Rice, Dundalk Institute of Technology, Ireland
409. Nick Riemer, University of Sydney and History of Linguistic Theories Laboratory, University of Paris, France
410. Piergiorgio Righetti, Politecnico di Milano, Italy
411. James Ritter, Sorbnpne Université, France
412. Paola Rivetti, Dublin City University, Ireland
413. Jim Roche, Academics for Palestine AfP, Ireland
414. James Rock, Teachers Union of Ireland, Ireland
415. Steven Rose, Open University, United Kingdom
416. Lorenzo Roselli, Università di Roma, Italy
417. Jonathan Rosenhead, London School of Economics, United Kingdom
418. Werner Ruf, Université de Kassel, Germany
419. Giovanni Russo Spena, Università Federico II di Napoli, Italy
420. Ana Lúcia Sá, Centre for International Studies – Iscte , Portugal
421. Farian Sabahi, Insubria University (Como and Varese), Italy
422. Paola Sacchi, University of Turin, Italy
423. Hannah Safran, The Haifa Feminist Research Center, Israel
424. Patrick Sagory, Université de Bordeaux, France
425. Gabriela Saldanha, Birmingham, United Kingdom
426. Paloma Salvador, University of the Balearic Islands, Spain
427. Catherine Samary, University Paris Dauphine (retired), France
428. Johsua Samuel , Aix Marseille Université , France
429. Tomas Sanz-Perela, University of Edinburgh, United Kingdom
430. Adham Saouli, University of St Andrews, United Kingdom
431. Tewfik Sari, INRAE, France
432. Alessandro Sarti, CNRS, France
433. Sandra Saúde, Polytechnic Institute of Beja, Portugal
434. Lorenzo Savioli, Retiree former WHO staff, Switzerland
435. Samer Sawalha, Royal Institute of Technology-KTH, Sweden
436. Andrea Sbarbaro, University of Genova, Italy
437. Marta Scaglioni, Università degli Studi di Milano Bicocca, Italy
438. Philippe Schepens, Université de Franche-Comté, France
439. Laura Sciacca, University of Catania, Medical School, Italy
440. Iain Scobbie, University of Manchester School of Law, United Kingdom
441. Richard Seaford, University of Exeter, United Kingdom
442. Nora Semmoud, Tours University, France

443. Stefano Severi, University of Bologna, Italy
444. Itamar Shachar, Ghent University, Belgium
445. Geniene Sharrock, Nelson Mandela University , South Africa
446. Nahda Shehada, Erasmus University, Netherlands
447. Yonatan Shemmer, University of Sheffield, United Kingdom
448. Maha Shuayb, Centre for lebanese studies, United Kingdom
449. Dmitry Shumsky, Professor of modern Jewish history, the Hebrew University of Jerusalem, Israel
450. Simone Sibilio, Università Ca' Foscari Venezia , Italy
451. Aude Signoles, Sciences Po Aix, France
452. Nadia Silhi-Chahin, University of Edinburgh, United Kingdom
453. Manuel Carlos Silva, Centro Interdisciplinar de Ciências Sociais – Universidade do Minho, Portugal
454. Aysegul Sirakaya, Ghent Universitu, Belgium
455. Ailbhe Smyth, University College Dublin (retired), Ireland
456. Robbie Smyth, Griffith College, Ireland
457. Kobi Snitz, Weizmann Institute of Science, Israel
458. Barbara Sorgoni, University of Turin, Italy
459. Sylvain Sorin, Sorbonne Université, France
460. Federica Sossi, Università di Bergamo, Italy
461. Alessandra Spano, University of Catania, Italy
462. Rachel Spronk, University of Amsterdam, Netherlands
463. Pierre Stambul, Institut de formation des maîtres, France
464. Angelo Stefanini, University of Bologna (retired), Italy
465. Janneke Stegeman, Utrecht University College, Netherlands
466. Mikki Stelder, University of British Columbia/University of Amsterdam, Netherlands
467. Mette Edith Stendevad, University of Leicester, Denmark
468. Primož Sterbenc, University Assistant Professor, Slovenia
469. Stephen Stewart, DCU, Ireland
470. Amber Steyaert, University of Ghent, Belgium
471. Alan Stoleroff, Instituto Universitário de Lisboa (ISCTE-IUL), Portugal
472. Antonio Stopani, Università di Torino, Italy
473. Derek Summerfield, King's College, University of London, United Kingdom
474. Saana Svärd, University of Helsinki, Finland
475. Erik Swyngedouw, The University of Manchester, United Kingdom
476. Benoît Tadié, université Rennes 2, France
477. Nozomi Takahashi, VIB-Ghent University, Belgium
478. Simona Taliani, University of Turin, Italy
479. Adam Talib, Durham University, United Kingdom
480. Tamara Tamimi, Independent Consultant, Palestine
481. Peter Tansey, UCD, Ireland
482. Richard Tapper, SOAS University of London, United Kingdom
483. Sibel Taylor, Oxford Brookes University, UK, United Kingdom
484. Laurence Thieux, Complutense University, Spain
485. Karen Till, Maynooth University, Ireland
486. Agathe Torti Alcayaga, Université Sorbonne Paris Nord, France
487. Alberto Toscano, Reader in Critical Theory, Goldsmiths, University of London, United Kingdom
488. Patrizio Tressoldi, Padova University, Italy
489. Emanuela Trevisan, Ca Foscari University, Italy
490. Laurie Tuller, Université de Tours, France
491. Mathias Urban, Dublin City University, Ireland

492. Raffaele Urselli, International Labour Organization, Italy
493. Gabriele Usberti, Università di Siena, Italy
494. Francesco Vacchiano, University Ca' Foscari, Venice, Italy
495. Jean Vallade, professeur honoraire univ. Bourgogne, France
496. Willie Van Peer, Ludwig Maximilian University, Belgium
497. Michel Vanhoorne, Ghent University (Belgium), Belgium
498. Patrick Vassallo, IUT Saint-Denis Paris Nord, France
499. Agustin Velloso, Universidad Nacional de Educación a Distancia , Spain
500. Eric Verdeil, Sciences Po Paris, France
501. Jojada Verrips, Prof. Em. University of Amsterdam, Netherlands
502. Pedro Vianna, Universitat de Valencia, France
503. Luca Vignoli, University of Bologna, Italy
504. Claude Viterbo, Ecole normale supérieure (Paris), France
505. Else Vogel, University of Amsterdam, Netherlands
506. Lior Volinz, Vrije Universiteit Brussel, Belgium
507. Shahd Wadi, University of Coimbra, Portugal
508. Roy Wagner, ETH Zurich, Switzerland
509. Michael Walls, DPU, UCL, United Kingdom
510. Dror Warschawski, Sorbonne Université, France
511. Janet Constance Watson, University of Leeds, United Kingdom
512. Annick Weiner, University Paris-Saclay, France
513. Elian Weizman, London South Bank University, United Kingdom
514. Siobhan Wills, Ulster University, Ireland
515. Eric Windgassen, MRCPsych, United Kingdom
516. Ruben Wissing, Ghent University, Department of European, Public and International Law, Belgium
517. Haim Yacobi, University College London, United Kingdom
518. Federico Zanettin, Università di Perugia, Italy
519. Marco Zannetti, Università di Salerno, Italy
520. Racha Zebib, University of Tours, France
521. Alberto Ziparo, Università di Firenze, Italy
522. Monica Zoppè, CNR, Italy

© 2021 NO ACADEMIC BUSINESS AS USUAL WITH ARIEL UNIVERSITY

WEBSITE BUILT WITH WORDPRESS.COM.

Boycott helps to enforce international law

Report by Moshé Machover

Published: 24/05/05

Uncut Letter to the Guardian

Dear Friend,

The following letter has been sent to The Guardian. Note that the list of signatories is incomplete, as emails from additional persons who wish their names to be added keep arriving as I write.

ATB, MM

The Editor
The Guardian
119 Farringdon Road
London EC1R 3ER

22nd May 2005

Dear Sir,

Boycott helps to enforce international law

One fact conveniently omitted from the anti-boycott advert (Guardian, Friday, 20th May 2005, page 16) is that the specific boycott by the Association of University Teachers (AUT) of Bar-Ilan University is based on its support for the College of Judea and Samaria in Ariel (also known as Ariel College). Ariel is an exclusively Jewish settlement constructed on illegally seized land in the occupied West Bank. (An occupying power is prohibited from transferring citizens from its own territory to the occupied territory and from undertaking permanent changes in the occupied area, except for reasons of military necessity or for the benefit of the local population.) Bar-Ilan supervises degree programmes for students at Ariel College. The AUT resolution, which we hope is upheld at the special Council meeting later this week, states that a boycott by AUT members of Bar-Ilan as an institution should persist 'until it severs all academic links' with Ariel College. As an Israeli commentator, Tom Segev, pointed out in the Israeli newspaper Ha'artez last week, the boycott of Bar-Ilan hurts only 'those Israelis who support the perpetuation of the Israeli presence in the occupied territories. This is not about the very core of academia.' <http://www.haaretz.com/hasen/spages/578207.html>

There is no question of the boycott on Bar-Ilan being used to 'advance present prejudices' as claimed by its opponents. The boycott of Bar-Ilan is not motivated by anti-semitism, which is a malicious slur commonly used to try to discredit opponents of Israeli policies who have honourable records of opposition to all forms of racism.

We call on the British Government and the EU, in accordance with the legal obligation on states to ensure Israel's respect for its duties as an occupying power, to fall in line with the principled stance of the AUT. States must ensure that no Israeli institution that contributes in any real sense to the violations of international law inherent in the land seizures and construction of illegal exclusively Jewish settlements in the Israeli occupied Palestinian territories should qualify for any Government or EU-sponsored assistance. In practical terms, all Israeli educational institutions bidding for research contracts under the EU '6th framework agreement' should be required to give a guarantee that no entities based in the illegal settlements will in any way be involved with or benefit from any EU co-operation project or money. Unless and until those educational institutions accept this

requirement, then the EU cannot be sure that it is (and its member states are) not assisting an illegal practice.

Yours sincerely,

Daniel Machover, solicitor, Lawyers for Palestinian Human Rights
 Raj Chada, solicitor
 Daniel Guedalla, solicitor
 Ian Macdonald QC (2 Garden Court Chambers)
 Penny Maddrell
 Piers Mostyn (Tooks Chambers)
 Hannah Rought-Brooks (Tooks Chambers)
 Hugh Southey (Tooks Chambers)

PLUS

Nitza Aminov
 Talma Bar-din
 Nomi Erteschik-Shir, Ben-Gurion University
 Racheli Gai
 Angela Godfrey-Goldstein
 Oded Goldreich, Professor of Computer Science, Weizmann Institute of Science
 Yehudith Harel, Israeli citizen
 Annelien Kisch Kroon
 Ramona Kuster
 Prof (emeritus) Moshé Machover
 Oren Medicks
 Gil Medovoy
 Racheli Merhav
 Dr Martha Mundy
 Jonathan Rosenhead, Emeritus Professor of Operational Research London School of Economics
 Sergeiy Sandler
 Roman Vater

25 ADDED SIGNATORIES SINCE 2pm ON 22 May 2005

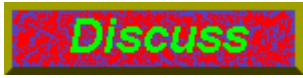
UK Lawyers

Gaenor Bruce (Tooks Chambers)
 Stephen Cragg, (Doughty Street Chambers)
 Khaleel Desai, solicitor
 Purvis Ghani, solicitor
 Leon Hill, solicitor
 Claire Holland, solicitor
 Kate Maynard, solicitor
 Pauline McMillan, solicitor
 Sadat Sayeed, (Two Garden Court Chambers)
 Nina Tavakoli, solicitor
 Paul Troop, (Tooks Chambers)

Others

Amir Amirani
 Mike Cushman
 Tansy Feltis
 Tony Greenstein
 Abe Hayeem
 Liane Jones
 Dr Nina Mayorek
 Ron Mendel

Charlie Pottins
Lynne Reid Banks
Ben Rogaly
Prof Hilary Rose
Prof Steven Rose
Dr Esther Saraga

[Contribute](#) →

200

[News](#) [Opinion](#) [Sport](#) [Culture](#) [Lifestyle](#)**Israel**

Battle of the academics

Tue 24 May 2005 10.48 BST

There is nothing more intrinsic to the academic spirit than the free exchange of ideas. Academic freedom has never been the property of a few and must not be manipulated by them. Therefore, mixing science with politics, and limiting academic freedom by boycotts, is wrong.

We, scholars from various disciplines who have devoted our academic lives to the advancement of humankind, express our unequivocal support for the separation of science from politics. The Nobel prizes we were honoured to receive were granted without the slightest consideration of nationality, ethnicity, religion or gender. Any deviation from this principle should not be allowed.

Supporting a boycott will undermine these principles. It is our hope that academic reasoning will overcome political rhetoric.

Shimon PeresNobel peace prize, 1994 **Prof Elie Wiesel**Nobel peace prize, 1986 **Betty Williams**Nobel peace prize, 1976 **Professor Richard Axel**Nobel Prize in Physiology, 2004 **Professor Gunter Blobel**Nobel Prize in Physiology, 1999 **Professor Aaron Ciechanover**Nobel Prize in Chemistry, 2004 **Professor Johann Diesenhofer**Nobel Prize in Chemistry, 1988 **Professor David Gross**Nobel Prize in Physics, 2004 **Dr. Tim Hunt**Nobel Prize in Medicine, 2001 **Professor Dudley Herschbach**Nobel Prize in Chemistry, 1986 **Professor Avram Hershko**Nobel Prize in Chemistry, 2004 **Professor Gerard 't Hooft**Nobel Prize in Physics, 1999 **Professor Daniel Kahneman**Nobel Prize in Economics, 2002 **Professor Ewric Kandel**Nobel Prize in Physiology, 2000 **Professor Aaron Klug**Nobel Prize in Chemistry, 1982 **Professor Walter Kohn**Nobel Prize in Chemistry, 1998 **Professor Jean-Marie Lehn**

Nobel Prize in Chemistry, 1987 **Professor Erwin Neher**
 Nobel Prize in Physiology, 1991 **Professor Stanley Prusiner**
 Nobel Prize in Medicine, 1997 **Professor Steven Weinberg**
 Nobel Prize in Physics, 1979 **Professor Frank Wilczek**
 Nobel Prize in Physics, 2004

One fact omitted from the anti-boycott advert in the Guardian (May 20) is that the boycott by the Association of University Teachers (AUT) of Bar-Ilan University is based on its support for Ariel College, an exclusively Jewish settlement constructed on illegally seized land in the occupied West Bank. Bar-Ilan supervises degree programmes at Ariel. The AUT resolution, which we hope is upheld this week, states that a boycott of Bar-Ilan should persist "until it severs all academic links" with Ariel. As the Israeli commentator Tom Segev pointed out in Ha'aretz, the boycott hurts only "those Israelis who support the perpetuation of the Israeli presence in the occupied territories".

We call on the British government and the EU to fall in line with the principled stance of the AUT. States must ensure that no Israeli institution that contributes to the violations of international law inherent in the land seizures and construction of illegal settlements in the Israeli-occupied Palestinian territories should qualify for any government or EU-sponsored assistance.

Daniel Machover

Lawyers for Palestinian Human Rights

Nomi Erteschik-Shir

Ben-Gurion University

Ian Macdonald QC

Penny Maddrell

Piers Mostyn (Tooks Chambers)

Hannah Rought-Brooks (Tooks Chambers)

Hugh Southey (Tooks Chambers)

Nitza Aminov

Talma Bar-din

Nomi Erteschik-Shir, Ben-Gurion University

Racheli Gai

Angela Godfrey-Goldstein

Oded Goldreich, Professor of Computer Science, Weizmann Institute of Science

Yehudith Harel, Israeli citizen

Annelien Kisch Kroon

Ramona Kuster Prof (emeritus) Moshé Machover

Oren Medicks

Gil Medovoy

Racheli Merhav

RACHEL MCHAV**Dr Martha Mundy****Jonathan Rosenhead**, Emeritus Professor of Operational Research, London School of Economics**Sergeiy Sandler****Roman Vater****Gaenor Bruce** (Tooks Chambers)**Stephen Cragg**, (Doughty Street Chambers)**Khaleel Desai**, solicitor**Purvis Ghani**, solicitor**Leon Hill**, solicitor**Claire Holland**, solicitor**Kate Maynard**, solicitor**Pauline McMillan**, solicitor**Sadat Sayeed**, (Two Garden Court Chambers)**Nina Tavakoli**, solicitor**Paul Troop**, (Tooks Chambers)**Amir Amirani****Mike Cushman****Tansy Feltis****Tony Greenstein****Abe Hayeem****Liane Jones****Dr Nina Mayorek****Ron Mendel****Charlie Pottins****Lynne Reid Banks****Ben Rogaly****Prof Hilary Rose****Prof Steven Rose****Dr Esther Saraga**

It is not AUT members supporting the boycott that remind me of the foe that the "people of Britain" triumphed over 60 years ago (to quote the anti-boycott ad) but the Israeli state with its repeated armed incursions into occupied land, destruction of houses and construction of a wall to exclude those of the wrong race or religion. The AUT should stand firm.

Andy North

Birmingham NUT executive

Sue Blackwell, of Birmingham University, asserts that: "Israel is an apartheid state. It has many parallels with South Africa and the (academic) boycott campaign models itself on the campaign against South Africa."

As expat South Africans, some of us intimately involved in the anti-apartheid struggle, we reject this parallel. Israel may adopt policies with which we disagree, but the institutions of social democratic Israel do not bear comparison with the authoritarian and racist structures of apartheid South Africa. To equate this with Israel distorts the historical record.

We would wish to support those in Palestine and Israel who are seeking to forge dialogue, and we cannot see that an academic boycott would enhance that process.

Leonard and Frances Weinreich

William Frankel

Prof Lewis Wolpert

Prof Sir Bob Hepple

Lord Joffe

Rabbi Sholomo Levin

Prof Lewis Wolpert FRS

Brian Berelowitz

Selwyn Bloch

Prof Geoffrey Dusheiko

Prof Leon Fine

Prof Siamon Gordon

Prof David Katz

Dr Jeanne Samon Katz

Dr Colin Lawrence

Larry Levine

Brian Plen

Lawrence Stolzenberg

Prof Anthony W Segal FRS

Prof David Simon

... as you're joining us today from Israel, we have a small favour to ask. Through these turbulent and challenging times, millions rely on the Guardian for independent journalism that stands for truth and integrity. Readers chose to support us financially more than 1.5 million times in 2020, joining existing supporters in 180 countries.

With your help, we will continue to provide high-impact reporting that can counter misinformation and offer an authoritative, trustworthy source of news for everyone. With no shareholders or billionaire owner, we set our own agenda and provide truth-seeking journalism that's free from commercial and political influence. When it's never mattered more, we can investigate and challenge without fear or favour.

Unlike many others, we have maintained our choice: to keep Guardian journalism open for all readers, regardless of where they live or what they can afford to pay. We do this because we believe in information equality, where everyone deserves to read accurate news and thoughtful analysis. Greater numbers of people are staying well-informed on world events, and being inspired to take meaningful action.

We aim to offer readers a comprehensive, international perspective on critical events shaping our world - from the Black Lives Matter movement, to the new American administration, Brexit, and the world's slow emergence from a global pandemic. We are committed to upholding our reputation for urgent, powerful reporting on the climate emergency, and made the decision to reject advertising from fossil fuel companies, divest from the oil and gas industries, and set a course to achieve net zero emissions by 2030.

If there were ever a time to join us, it is now. Every contribution, however big or small, powers our journalism and sustains our future. **Support the Guardian from as little as \$1 - it only takes a minute. If you can, please consider supporting us with a regular amount each month. Thank you.**

Support the Guardian →

Remind me in June

Related stories

Oxford academics voice hostility on boycott

29 Jun 2007

Academics express outrage at Israeli boycott

31 May 2007

Lecturers back boycott of Israeli academics

30 May 2006

Thousands of academics oppose boycott of Israel

27 May 2006

Academics take a stand on Israel boycott plan

27 May 2006

Academics vote against Israeli boycott

26 May 2005

Academics may end Israel boycott

24 May 2005

Boycotting Israeli academics

19 Apr 2005

מדינת ישראל משרד החינוך

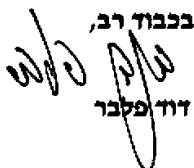
כ' אייר תשפ"א
02 מאי 2021

לכבוד
פרופ' עודד גולדרייך
מכון ויצמן

שלום רב,

הנדון: הזמנה לפגישה

1. טרם קבלת החלטה, וכחלק מתהליך הבדיקה המתקיים בימים אלה במשרד החינוך בשאלת מועמדותך לקבלת פרס ישראל בתחום מדעי המחשב לשנת תשפ"א, ביקשני השר להזמין לפגישה, במהלכה אבקש לקבל התייחסותך באופן מפורט וממצה באשר לנסיבות חתימתך על המסמכים הבאים ועמדתך, במועד חתימתם והיום, בקשר אליהם:
 - 1.1 עצומה ממרץ 2021 שעניינה קריאה לאיחוד האירופאי להפסקת שיתופי פעולה של מוסדות/תוכניות הקשורים לאיחוד האירופאי עם אוניברסיטת אריאל (נספח מ/ש 5 לתגובת המדינה לעתירה);
 - 1.2 עצומה לפרלמנט הגרמני משנת 2019 בעניין תנועת ה-BDS (נספח מ/ש 2 לתגובת המדינה לעתירה);
 - 1.3 רשימה/מאמר משנת 2014 שכותרתו "On Possible Justifications of Boycott" (נספח מ/ש 3 לתגובת המדינה לעתירה);
 - 1.4 עצומה משנת 2011 שכותרתה "חוק החרם – עד כאן" (ר' דיווח ב- <https://twitter.com/AyeletBrun/status/1381501340174721025?s=1002>).
 - 1.5 עצומה משנת 2008 הממוענת למוזכיר הכללי של הכנסייה המתודיסטית (נספח מ/ש 4 לתגובת המדינה לעתירה);
 - 1.6 מכתב משנת 2005 לעורך "הגרדיאן" שכותרתו "Boycott helps to enforce international law" (ר' <http://www.labournet.net/world/0505/boycott5.html>).
2. בנוסף, אבקש לקבל ממך הסברים לגבי פעילותך בארגון "אקדמיה לשוויון" ותמיכתך הלכאורית בקריאתו להפסקת שיתוף הפעולה האקדמי בין האקדמיה הישראלית לבין מערכת הביטחון הישראלית.
3. כמו כן, אבקש לברר עמך את עמדתך העקרונית בשאלת ארגון החרם (BDS) ובשאלת החרמת פעילותם של מוסדות אקדמיה ואקדמאים ישראלים, לרבות אוניברסיטת אריאל וחוקרים הקשורים אליה. מצ"ב לעניין זה מכתבם של ראשי אוניברסיטת אריאל.
4. הפגישה תתקיים במשרד החינוך, ברחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים, קומה 3, חדר 364, ובהתאם להנחיות משרד הבריאות בכל הנוגע למגבלות הקורונה. ניתן לקיים את הפגישה בימים ג-ד הקרובים (4-5 במאי), בין השעות 9-17 או ביום ה (6.5.21) בשעות 9-12. בפגישה תשתתף נציגת הלשכה המשפטית של משרד החינוך.
5. נא הודיענו אם הנך מבקש להגיע לפגישה כאמור, ומהו המועד והשעה הנוחים לך.

בכבוד רב,

עודד גולדרייך

העתק: פרקליטות המדינה

בנין לב-רם, רח' דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911 טל': 073-3731529 פקס': 073-3731525
כתובת אתר "שער הממשלה": <http://www.gov.il>
כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>
כתובת אתר של האגף: www.education.gov.il/sherutleumi

From: שנית פינחסי-הראל
Sent: Monday, May 3, 2021 8:10 AM
To: 'michael@sfard.co.il' <michael@sfard.co.il>
Cc: אילת מלקמן <eilatme@education.gov.il>; דוד פלבר <davidfe@education.gov.il>
Subject: פרופ' גולדרייך- פרס ישראל תשפ"א

עו"ד ספרד בוקר טוב.

אבקש להבהיר, בהמשך למכתב ששלח אמש יועץ שר החינוך למרשך שכלל הזמנה לפגישה, כי אין מקום שתשיבו למכתב שנשלח וכי ישלח מכתב מתוקן בהקדם.

אנו מתנצלים על הטעות.

אודה לאישור במייל חוזר.

בברכה,

עו"ד שנית פינחסי-הראל
סגנית בכירה ליועץ/ת המשפטי/ת
משרד החינוך

073-3931179 |

shanitpi@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך

כ"ב אייר תשפ"א
04 מאי 2021

לכבוד
פרופ' עודד גולדרייך
מכון ויצמן

הנדון : הזמנה להעביר התייחסות כתובה

פרופ' גולדרייך הנכבד,
בהמשך להתכתבות בין נציגת יועמ"ש משרד החינוך לבין עורך דינך ובשים לב ללוחות הזמנים בהם נדרשת להתקבל החלטת השר באשר למועמדותך, ככל שברצונך להעביר התייחסות כתובה כלשהי למסמכים שנכללו בתגובת המדינה לעתירה וכן למסמכים הנוספים שזכרו במכתבי אליך מיום 2.5.2021, כמו גם כל חומר אחר שאתה סבור כי ראוי שיעמוד לנגד עיני השר במועד קבלת ההחלטה, אנא עשה זאת ללא דיחוי ולא יאוחר מיום 5.5.2021, בשעה 17:00. לכתובת דוא"ל davidfe@education.gov.il

בכבוד רב,

דוד פלבר

העתק:
פרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים
ייעוץ משפטי, משרד החינוך

12 David Hachmi st.
Tel Aviv 6777812 Israel
Tel + 972-3-6206947/8/9
Fax + 972-3-6206950
contact@sfard.co.il

شارع دافيد حاحام 12
تل-أبيب 6777812
ها تف 03-6206947/8/9
فاكس 03-6206950
contact@sfard.co.il

רחוב דוד חכמי 12
תל אביב 6777812
טלפון 03-6206947/8/9
פקס 03-6206950
contact@sfard.co.il

Michael Sfard, Adv.
Hagai Benziman, Adv.
Alon Sapir, Adv.
Kela Sappir, Adv.

ميخائيل سفارد, محامي
حجاي بنزيمان, محامي
الون ساپير, محامي
كيلا ساپير, محامية

מיכאל ספרד, עו"ד
חגי בנזימן, עו"ד
אלון ספיר, עו"ד
קלה ספיר, עו"ד

05-05-2021

לכבוד

מר דוד פלבר

יועץ לשר החינוך ומנהל אגף א'

משרד החינוך

באמצעות פקס מס': 073-3731525

(ובדואר davidfe@education.gov.il)

העתקים:

- עו"ד גלעד ברנע, ב"כ ועדת השופטים (והשופטות) להענקת פרס ישראל לשנת תשפ"א בתחום חקר המתמטיקה ומדעי המחשב, באמצעות דואר: gilad_b@013net.net
- עו"ד שנית פנחסי-הראל, סגנית בכירה ליועצת המשפטית, משרד החינוך, באמצעות דואר: shanitpi@education.gov.il

הנדון: מכתביך מימים 2.5.21 ו-4.5.21 למרשי, פרופ' עודד גולדרייך

שלום רב,

1. ביום ראשון האחרון, בשעות אחר הצהריים המאוחרות, שיגרת בדוא"ל מכתב למרשי שבנדון המזמין אותו לפגישת-בירור שעל טיבה אעמוד בהמשך.
2. לאחר משלוח המכתב אף התקשרת לביתו וניסית לברר עימו כמה מהסוגיות העולות במכתב, וזאת גם לאחר ששב ואמר לך כי הוא מיוצג בידי עורך-דין והפנה אותך ליצור קשר עימי.
3. ביום שני בבוקר הודיעה לי עו"ד שנית פנחסי-הראל מלשכת היועצת המשפטית של משרד החינוך כי בכוונתכם לשלוח מכתב מתוקן.

4. מכתב זה הגיע אתמול ובו לא משכת ולא ביטלת את מכתבך הראשון, אלא שבנימוק של קוצר זמן המרת את ההזמנה לפגישת בירור בהזמנה חלופית למרשי להעביר את התייחסותו לשאלות שהועלו במכתב הראשון - בכתב.
5. אני חייב להודות שגם בחלומותיי השחורים ביותר לא דמיינתי שאראה מסמך כמכתבך הראשון, שבראשו מתנוסס סמל מדינת ישראל ותחתיו הזמנה משר (ועוד שר החינוך!) לאזרח לסור לבירור שעניינו עמדותיו הפוליטיות של האזרח. מהורגי שעלו לישראל מפולין בשנות השישים שמעתי על תרבויות שלטוניות שבהן אזרחים אמורים לתת דין וחשבון לשלטון על התבטאויות, עצומות ומכתבים שכתבו בנושאים פוליטיים, אבל כמי שנולד וגדל כאן לא העליתי על דעתי שאראה דבר כזה בעברית.
6. איני יודע כיצד המקלדת שלך לא רעדה כשבמכתבך ביקשת ממרשי להגיע לבירור שיעסוק - כך הבהרת במכתבך - בנסיבות חתימותיו, לאורך תקופה המתפרשת על פני שש-עשרה שנים, על שישה מסמכים פוליטיים (שלוש עצומות, שני מכתבים ומאמר אחד), בעמדותיו הפוליטיות אז והיום בנושאים שונים, באופי פעילותו בארגון פוליטי, וביחסו לתנועה פוליטית. על מה בדיוק השר חשב שתשוחחו? מה רצה שתשאל את מרשי? מרשימת הפרסומים שאתה מציין במכתבך ושלגביהם הודעת כי תבקש פרטים על "נסיבות חתימתם" ועל עמדותיו לגביהם "במועד חתימתם והיום", אני מניח שפרופ' גולדרייך מתבקש, בין היתר, לפרט בפניך את יחסו לפרוייקט ההתנחלות בגדה המערבית, את דעותיו ביחס לשיתופי פעולה בין האקדמיה למערכת הביטחון ואת השיטות של פעולה פוליטית לשינוי שהוא דוגל בהן. זה נראה לשר סביר? זה נראה לו בירור שאתה כעובד ציבור אמור לקיים עם אזרח?
7. **מר פלבר, "הפגישה" אליה הזמנת את מרשי בשמו של השר, כמו גם ההזמנה להתייחסות בכתב שהחליפה אותה, היא למעשה שימוע בפני מה שראוי לכנות "ועדה לבירור נאמנות ולגילוי סטיות פוליטיות" נוסח ישראל, שלמרבה הבושה החליט שר החינוך להקים. ועדות כאלו פעלו במדינות הגוש הסובייטי וגם בארה"ב בתקופת ציד המכשפות שיזם הסנטור ג'וזף מקרת'י, והן סמל לרדיפה פוליטית אנטי-דמוקרטית. מי שמציע לקיים הליך כזה לא למד היסטוריה ולא שינן עיקרים באזרחות.**
8. לצד הסלידה מעצם הרעיון שמרשי ייתן לשר החינוך דין וחשבון על עמדותיו ועל פעילותו הפוליטית, אנחנו גם כופרים ברלבנטיות של הסוגיות שהועלו במכתבך לשאלת זכאותו של פרופ' גולדרייך לקבל את פרס ישראל במדעי המחשב לשנת התשפ"א. פסיקת בג"ץ העקבית, שנועדה למנוע השתרבות של שיקולים פוליטיים להליך הבחירה של זוכיות פרס ישראל, מבהירה שהתבטאויות של מועמדים/ות לפרס שאינן נוגעות במישרין לפועלם המקצועי שהוא העילה לשקילת מועמדותם, מהווה **שיקול זר ופסול** (ראה כדוגמא בג"צ 1977/20 **האגודה למען הלהט"ב בישראל נ' שר החינוך** (פסק דין מיום 20.4.2020), ופסקי הדין המצוטטים שם). לא זו אף זו, פסיקת בג"ץ הבהירה שועדת הפרס אוטונומית לבחור בזוכה וסמכותו של השר מצומצמת לפיקוח "ארגוני-ממוני" בלבד על עבודתה (בג"צ 2769/04 **ח"כ יהלום נ' שרת החינוך, התרבות והספורט**, פ"ד נח (4) 823, בעמ' 838).
9. מכאן עולה שגם אין שום תוחלת משפטית לשימוע אליו זימנתם את מרשי, לא בעל-פה ולא בכתב, שכן לשר אין שום סמכות לבטל את החלטת ועדת השופטים והשופטות משלא עולה טענה על הפרת תקנון הפרס או על ביצוע עבירה פלילית חמורה בידי המועמד/ת.

10. לאור כל האמור לעיל, ובשל האופי המקרת'יסטי הבוטה והמובהק של ההליך אליו הזמנת את מרשי, אנחנו דוחים את הזמנתך "להעביר התייחסות כתובה" כאמור.

11. ככל שיש לך שאלות קונקרטיות למרשי, שאינן עוסקות בעמדותיו הפוליטיות אלא בסוגייה שנקבע כי היא רלבנטית לפרס ישראל, תוכל להעבירן אלי וככל שהן אכן תהינה ענייניות לנושא הפרס אנחנו נשיב בכתב, אולם הכל במסגרת הזמנים שקצב בית המשפט הגבוה לצדק.

12. לפני סיום אבקש להסתייג מכך שפנית למרשי ישירות, למרות שידוע לכם (וגם נאמר לך על-ידו) כי הוא מיוצג על-ידי עורכי דין בכל הנוגע לפרשת בחירתו כזוכה בפרס ישראל. כאשר אזרח מיוצג על-ידי עורך/ת דין בנושא מסויים שבו יש לו מחלוקת עם רשות ציבורית, נציגיה של הרשות לא אמורים לפנות אליו אלא אל בא/ת-כוחו. זו המשמעות של הזכות להיות מיוצג הקבועה בסעיף 22 לחוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א – 1961. לאור האמור, אבקש שמעתה כל תקשורת עם מרשי תיעשה אך ורק דרכי.

בכבוד רב,
מיכאל ספרד, עו"ד

c:\users\user\dropbox\working documents\5-5-21 מענה לפרבר גולדרייד - docx

י"ג אב תשפ"א
22 יולי 2021לכבוד
עו"ד מיכאל ספרדהנדון: פרס ישראל – פרופ' גולדרייך

בהמשך למכתבך מיום 5.5.2021, נבקש להעמיד דברים על דיוקם, על מנת לאפשר לך להתייחס לעניינינו של מרשך, ככל שתמצא לנכון, טרם קבלת החלטה סופית בעניין זה ע"י שר החינוך.

ראשית נבהיר כי נקודת המוצא המשפטית היא זו שהובאה בתגובת המדינה לעתירה מיום 7.4.2021, ולפיה: "ככלל אין בהתבטאויות חוץ-מקצועיות כאלה ואחרות, מקוממות ככל שהן עשויות להיות בעיני הציבור או חלקים ממנו, כדי להיות רלוונטיות לשאלת הענקת הפרס, וזאת גם בשים לב לחשיבותו הרבה של חופש הביטוי".

כפי שנמסר בתגובה: "במקרים קיצוניים וקשים במיוחד תיתכן התחשבות בהתבטאות לעניין אי-הענקת פרס בניגוד להמלצתה המקצועית של ועדת השופטים, שהיא בעלת המומחיות המקצועית המובהקת בשאלה מי ראוי לזכות בפרס בתחומים השונים".

עוד צוין בתגובה, כי שר החינוך מיקד את בחינתו בטענות בהקשר לפעולות של פרופ' גולדרייך שיש בהן לשיטת השר משום קריאה לחרם על מדינת ישראל, ואשר ייתכן – מבלי לקבוע מסמרות בשלב זה – כי כאלה עשויות בנסיבות מסוימות להיכנס בגדר המקרים החריגים שבהם ניתן להתחשב בשיקולים "חיצוניים", חוץ-מקצועיים, במסגרת ההחלטה על הענקת הפרס.

מדינת ישראל משרד החינוך

לפיכך, טרם השלמת הבחינה של השר כאמור, עומדת לרשותך האפשרות להתייחס – ביחס לפרסומים הבאים – לשאלה כלום יש בהם לשיטת מרשך משום קריאה לחרם על מדינת ישראל וכדי להיכנס בגדר המקרים הקיצוניים והקשים כאמור שבהם תיתכן התחשבות בשיקולים "חיצוניים", חוץ-מקצועיים, לעניין פרס ישראל:

1. עצומה ממרץ 2021 שעניינה קריאה לאיחוד האירופאי בנוגע לשיתופי פעולה עם אוניברסיטת אריאל (נספח מש/5 לתגובת המדינה לעתירה);
2. עצומה משנת 2011 שכותרתה "חוק החרם – עד כאן" (ר' דיווח ב- <https://twitter.com/AyeletBrun/status/1381501340174721025?s=1002>).
3. מכתב לעורך ה"גרדיאן" משנת 2005 (ר' קישור: <http://www.labournet.net/world/0505/boycott5.html>)

בכבוד רב,
דוד פלכר

העתק:
פרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים
ייעוץ משפטי, משרד החינוך

12 David Hachmi st.
Tel Aviv 6777812 Israel
Tel + 972-3-6206947/8/9
Fax + 972-3-6206950
contact@sfard.co.il

شارع دافيد حاخام 12
تل-أبيب 6777812
هاتف 03-6206947/8/9
فاكس 03-6206950
contact@sfard.co.il

רחוב דוד חכמי 12
תל אביב 6777812
טלפון 03-6206947/8/9
פקס 03-6206950
contact@sfard.co.il

Michael Sfard, Adv.
Hagai Benziman, Adv.
Alon Sapir, Adv.
Kela Sappir, Adv.

ميخائيل سفارد، محامي
حجاي بنزيمان، محامي
الون ساپير، محامي
كيلا ساپير، محامية

מיכאל ספרד, עו"ד
חגי בנזימן, עו"ד
אלון ספיר, עו"ד
קלה ספיר, עו"ד

06-05-2021

לכבוד

מר דוד פלבר

יועץ לשר החינוך ומנהל אגף א'

משרד החינוך

באמצעות פקס מס': 073-3731525

(ובדואל davidfe@education.gov.il)

העתיקים:

- עו"ד גלעד ברנע, ב"כ ועדת השופטים (והשופטות) להענקת פרס ישראל לשנת תשפ"א בתחום חקר המתמטיקה ומדעי המחשב, באמצעות דוא"ל: gilad_b@013.net
- עו"ד שנית פנחסי-הראל, סגנית בכירה ליועצת המשפטית, משרד החינוך, באמצעות דוא"ל: shanitpi@education.gov.il

הנדון: פרס ישראל למרשנו, פרופ' עודד גולדרייך

(סימוכין: מכתבייך מימים 2.5.21, 4.5.21 ו-6.5.21; מכתבנו מיום 5.5.21)

שלום רב,

1. מאשרים קבלת מכתבך האחרון שבסימוכין, להלן התייחסותנו:
2. אנו מבינים ממכתבך הנ"ל כי שר החינוך עדיין סבור שמועמד לפרס ישראל צריך לתת הסברים על עצומות פוליטיות עליהן חתם.
3. עמדתנו החד משמעית והברורה היא שאף אחד מהמסמכים שצינת במכתבך אינו רלוונטי למועמדתו של מרשנו, ובטח ובטח שלא מדובר ב-"מקרה קיצוני וקשה במיוחד", שלגביו תיתכן לעמדת היועמ"ש התחשבות בהתבטאות חוץ מקצועית. נבקש להזכיר לשר שבשנה שעברה זכה בפרס ישראל לספרות תורנית הרב יעקב אריאל, וזאת למרות שהתבטא באופן הומופובי ולסבופובי חמור ביותר, ובכך פגע בקהילה של מאות אלפי אנשים, ועדיין בית המשפט העליון הבהיר שהדבר אינו נופל בגדר אחד מאותם מקרים קיצוניים. אין שום מקום

להשוות בין אמרותיו של הרב לעצומות עליהן חתם מרשנו, והדברים מובאים רק על מנת להראות עד כמה הרף שקבע בית המשפט העליון לעניין זה גבוה ודווקא.

4. כפי שטענו בבית המשפט, עמדותיו של מרשנו ביחס לפרויקט ההתנחלות הישראלי בגדה המערבית הכבושה אינו, ואסור שיהיו, שיקול להענקת הפרס או לשלילתו. על המסמכים שצינת במכתבך האחרון חתומים **מאות** (ואולי אף למעלה מזה) ישראלים שאיכפת להם מהחברה בה הם חיים, והם פועלים כמיטב הבנתם ובמסגרת החוק כדי לתקן בה את שלדעתם דרוש תיקון. כך למשל על העצומה משנת 2011, שהינה אחת בסדרה של עצומות, חתומים כ-300 ישראלים אשר ביניהם זוכי פרס ישראל, מפקד חיל האוויר, חברי כנסת, אנשי מוסד ועוד ועוד. סדרת עצומות זו נחתמה כחלק מהמחאה נגד חקיקת חוק החרם, **בין היתר בשל החשש מהמדרון החלקק שהוביל גם לפיאסקו הנוכחי סביב פרס ישראל**.

5. כפי שמרשנו הבהיר לוועדת השופטות והשופטים של פרס ישראל, ובתגובתו לעתירה, הוא איננו תומך בתנועת החרם על ישראל ואילו היה תומך ברי כי לא היה מסכים כלל לקבל את הפרס.

6. בכל שלב בפרשה זו אתם מחטטים ומוצאים מסמכים עתיקים יותר. בשלב זה נעצרתם בשנת 2005, אולם אנו מניחים שלא יעבור זמן רב בטרם תמצאו פרטים "מפלילים" מתקופת ביה"ס היסודי של מרשנו. אנו מציעים כי השר יכבד את הפרס ואת הציבור שבשמו הוא מוענק, ויחדל מניסיונותיו הבלתי נלאים לאתר תירוצים לשלול את הפרס ממרשנו, אך ורק מכיוון שהוא סולד מעמדותיו ופעילותו הפוליטית.

7. כולנו תקווה כי בעתיד אף מועמד או מועמדת לפרס לא יאלצו לחוות התכתבות מסוג שאנו מנהלים בימים האחרונים.

בכבוד רב,

חגי בנזימון, עו"ד

מיכאל ספרד, עו"ד

18.5.2021

לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבלית
היועץ המשפטי לממשלה

הנדון : התייחסות הסנטים של האוניברסיטאות לנושא פרס ישראל

ד"ר מנדלבלית הנכבד,

המחלוקת בעניין הענקת פרס ישראל בתחום חקר המתמטיקה וחקר מדעי המחשב לשנת תשפ"א הגיעה לסנטים של האוניברסיטאות, אשר ששה מהם (הסנטים של האוניברסיטה העברית, של אוניברסיטת תל-אביב, של הטכניון, של אוניברסיטת חיפה, של האוניברסיטה הפתוחה, והמועצה המדעית של מכון ויצמן, שהיא המקבילה לסנט) דנו בנושא בשבועות האחרונים. סנטים אחרים עדיין לא הספיקו לדון בנושא. אנו מבקשים להביא בפניך את העמדות וההחלטות שנתקבלו, ומקווים כי תקח זאת בחשבון בעת גיבוש עמדתך אשר תוגש לבג"ץ.

הסנטים הם הגופים האקדמיים העליונים באוניברסיטאות, והם הגופים האחראים על רמתן האקדמית של האוניברסיטאות ועל שמן הטוב בארץ ובעולם. הסנטים מגנים במשך השנים על הפרדה בין מחקר מדעי על כל היבטיו, כולל הליכי שיפוט, לבין מוסדות שלטוניים. העצמאות של המוסדות האקדמיים היתה, והיא גם כיום, אבן יסוד בהפיכתה של ישראל למדינה שבהישגיה המדעיים כולנו גאים. יתר על כן, אי המעורבות של גורמים שלטוניים באקדמיה היא טיעון מרכזי במאבקים נגד יוזמות חרם אקדמי המכוון נגד האוניברסיטאות, והביאה להישגים לא מבוטלים בסיכול יוזמות אלה.

הוועדה הבין-סנטית של האוניברסיטאות בחנה את נושא פרס ישראל השנה, לאור המחלוקת שהתגלעה. הוועדה הגיעה למסקנה שבתחומי מחקר מדעי, בשונה משאר התחומים בהם מוענקים הפרסים, מן הראוי שהסנטים יאמרו את דברם. הקביעה מיהו האדם המצטיין ביותר בתחום מחקר מדעי, ומי תורם לקידום התחום, על ידי הוראה ומחקר, העמדת תלמידים ושיתוף פעולה עם חוקרים אחרים, צריכות להיות של מומחים מהשורה הראשונה בתחום. מומחים אלה ממונים על ידי השר, וחזקה עליהם שיראו את מכלול ההישגים, ושיידעו איך לקחת בחשבון את הערותיו המנומקות של השר, ככל שיש לו כאלה. החלטתם לאחר מכן היא סופית. כך נקבע בתקנון, וכך ראוי שיהיה בתחומי המחקר המדעי.

כאמור לעיל, הנושא הובא כבר לדיון בששה סנטים, וכולם אימצו את המלצות הוועדה, הקובעות שהזוכים בפרסים על הישגים בתחומי מחקר מדעי צריכים להיקבע על ידי ועדות של מומחים בתחומים אלה, ושכל התערבות פוליטית בהליכי בחירת הזוכים היא פסולה מעיקרה. הסנטים אימצו גם את המלצת הוועדה שהשר צריך לחזור בו מההחלטה להתערב בהליך, ולאשר את החלטת ועדת השופטים להעניק את פרס ישראל בחקר המתמטיקה וחקר מדעי המחשב לפרופ' עודד גולדרייך.

כבוד רב ובברכה,

פרופ' צבי ציגלר
יו"ר הוועדה

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

ל' בסיוון תשפ"א
10.06.2021
סימוכין: 2000-1100-2021-0010904

לכבוד

ד"ר אביחי מנדלבלויט
היועץ המשפטי לממשלה

שלום רב,

הנדון: החלטה בעניין הענקת פרס ישראל לשנת תשפ"א

פרס ישראל הוא פרס לאומי הניתן למיטב בנותינו ובנינו אשר, באמצעות עשייה אקדמית או עשייה חברתית ראויות לציון, תרמו תרומה רבת ערך לעוצמתה הרוחנית של מדינת ישראל.

לכן כאשר נשקלת מועמדותו של איש אקדמיה לקבלת הפרס בתחומו המקצועי, עניין התרומה לאקדמיה הישראלית, ובאמצעותה - למדינת ישראל, אינו הטפל ההולך אחרי העיקר אלא, לכל הפחות, שיקול שווה-ערך לשיקול המצוינות האקדמית, אף אם בסדר הדברים הוא נשקל רק לאחר שהמועמד צולח את תנאי המצוינות האקדמית.

כל ניסיון לראות בפרס ישראל מעין "פרס נובל לעניים" הניתן אך ורק על יסוד שיקולים של מצוינות אקדמית ומתוך עיוורון מוחלט ומכוון לשאלת התרומה לאקדמיה הישראלית ולמדינת ישראל, חוטא לתכלית הפרס, שהיא העלאה על נס של תרומת הזוכים לאקדמיה הישראלית ולמדינת ישראל ועידוד אחרים ללכת בדרכם.

רבים הם הפרסים, הבינלאומיים והמקומיים, הניתנים לאנשי אקדמיה על ידי עמיתיהם למקצוע וזאת אך ורק על יסוד שיקולים של הצטיינות אקדמית בתחום מחקרם. פרסים אלה נתפסים, בצדק, כביטוי להכרה בתרומת הזוכים למדע העולמי ולא כהוקרה על תרומת הזוכים, באמצעות פעילותם המחקרית או האקדמית, למדינה מסוימת.

פרס ישראל אינו נמנה על פרסים אלה. פרס ישראל הוא מתנתה של מדינת ישראל למי שבאמצעות פעילותם המחקרית והאקדמית או באמצעות פעילותם החברתית הראויות לציון תרמו תרומה רבת ערך לעוצמתה הרוחנית של מדינת ישראל והפכו אותה למקום טוב

רה' שבטי ישראל 34, ירושלים; 9510557 טל' 073-3933160 פקס 073-3933064 | E-mail: sar@edu.gov.il
Shivtei Israel 34, Jerusalem 9510557 | Tel 073-3933160 Fax 073-3933064
شارع شبطي اسرائيل 34, اورشليم-القدس, 9510557 هاتف 073-3933160 فاكس 073-3933064 | www.edu.gov.il
מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרו שלא כדין עובר עבירה

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

יותר. לא בכדי שמה של מדינת ישראל מתנוסס בגאון על הפרס. זהו הפרס של מדינת ישראל למי שתרמו למדינת ישראל. מדינת ישראל אינה רק הכיס העמוק המממן את מתן הפרס, הגורם המארגן את טקס הענקתו או מי שרק משאילה את שמה ויוקרתה לפרס. לכן גם אין להפוך את מדינת ישראל לחותמת גומי בלבד על המלצת אנשי האקדמיה בשאלה מיהו החוקר הבולט ביותר מבין המועמדים לקבלת פרס בתחום מסוים.

אין חולק כי תנאי הכניסה שאין בילתו לשערי המועמדות לקבלת פרס ישראל הוא מצוינות אקדמית או חברתית. מבחינת סדר הדברים זהו גם התנאי הראשון הנבדק. על בחינת עמידת המועמד בתנאי זה מופקדים אנשי האקדמיה המרכיבים את ועדת הפרס. ואכן, את ועדת הפרס מרכיבים חוקרים אחרים מעולמו המקצועי של המועמד שכן אלו, על יסוד כישוריהם האקדמיים וניסיונם, יטיבו לשפוט את עמידת המועמד בתנאי המצוינות האקדמית. מקובל עלי כי לא ראוי ששר החינוך, שאין לו את הכלים לשפוט את המלצתה המקצועית של ועדת הפרס בכל הנוגע לכישוריו האקדמיים והמחקריים של המועמד, יתערב בהמלצתה המקצועית של ועדת הפרס, זולת באותם מקרים בהם נפלו כבר על פני הדברים פגמים באופן קבלת ההמלצה (למשל, כאשר חברי הועדה פועלים בניגוד עניינים). ואולם עמידת המועמד בתנאי זה שעניינו מצוינות מקצועית אינה מבטיחה לו את קבלת פרס ישראל שכן עליו לעמוד בתנאי נוסף והוא - התרומה למדינת ישראל. על בחינת עמידת המועמד בתנאי זה מופקד, להבנתי, שר החינוך באותם מקרים חריגים יחסית בהם תרומתו המחקרית והאקדמית של המועמד אינה מכריעה גם את שאלת תרומתו למדינת ישראל.

אמת היא כי במרבית המקרים מלאכתו של שר החינוך קלה כיון שתרומת המועמד לחברה הישראלית ולמדינת ישראל ניכרת כבר על פני הדברים ואינה שנויה במחלוקת, למשל כאשר היא שזורה בתוך עשייתו האקדמית ונובעת ממנה כאשר אל מול התרומה הוודאית לא ניצבת כל טענה בדבר פגיעה באקדמיה הישראלית ובמדינת ישראל. כך, למשל, במקרה של מדען פורץ דרך שהפליא במחקרו, העמיד דורות על גבי דורות של תלמידים שימשיכו את דרכו ואיש אינו חולק על כך כי בזכותו האקדמיה הישראלית, ובהמשך לכך מדינת ישראל, חזקה יותר.

לכן, כפי שמלמד אותנו ניסיון העבר, במרבית המקרים שר החינוך יכול לסמוך את ידו על המלצתה המקצועית של ועדת הפרס שכבר מקפלת בתוכה במשתמע גם את סוגית התרומה למדינת ישראל, והעברת המועמד דרך מסננת נוספת, היא מסננת התרומה למדינת ישראל, אינה מובילה לתוצאה שונה מהתוצאה אליה הגיעה ממילא ועדת הפרס. ואולם יתכנו

רה' שבטי ישראל 34, ירושלים; 9510557 טל' 073-3933160 פקס 073-3933064 | E-mail: sar@edu.gov.il
Shivtei Israel 34, Jerusalem 9510557 | Tel 073-3933160 Fax 073-3933064
شارع شيبطي يسرائيل 34, اورشليم-القدس, 9510557 هاتف 073-3933160 فاكس 073-3933064 | www.edu.gov.il
מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרו שלא כדין עובר עבירה

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

מקרים, חריגים (כך יש לקוות), בהם לצד העדר הספקות בשאלת יכולותיו המחקריות של המועמד יעלו ספקות של ממש באשר לתרומתו למדינת ישראל, ובהתאם – באשר להתאמתו לקבלת פרס הניתן על תרומה למדינת ישראל.

כך, למשל, בתרחיש בו ידו האחת של המועמד בונה את האקדמיה הישראלית (למשל, באמצעות מחקרים פורצי דרך) וידו האחרת הורסת (למשל, חס ושלום, באמצעות פגיעה בתלמידי מחקר או במוסדות מתחרים), כך שבמאזן הכולל של הדברים אין המועמד עומד בתנאי התרומה למדינת ישראל. במקרים כאלה, לשיטתי, אם ועדת הפרס מסרבת להרחיב את מבטה אל מעבר לשאלת יכולותיו המחקריות של המועמד, על שר החינוך להפעיל את שיקול דעתו ולהכריע בעצמו, כמי שהופקד מטעם המדינה על הענקת הפרס וכמי שגם יידרש בסופו של יום להעניק את הפרס למועמד במסגרת טקס ממלכתי ביום העצמאות של מדינת ישראל, האם במאזן הדברים הכולל מדובר במועמד הראוי לקבלת הפרס. למותר לציין כי בהפעילו את שיקול דעתו, על שר החינוך לוודא היטב כי הוא שוקל שיקולים לבר-פוליטיים וכי הוא בוחן את תרומת המועמד למדינת ישראל ולחברה הישראלית מתוך נקודת מבט רחבה שאינה מזוהה עם מחנה פוליטי כזה או אחר.

איני מקבל את גישת עורך דינו של פרופ' גולדרייך במכתבו מיום 5.5.2021 לפיה שר החינוך הוא חותמת גומי בלבד על החלטת ועדת הפרס וכי תהליך קבלת ההחלטות מסתיים ברגע בו הוועדה סיימה את עבודתה. במלוא הכבוד הראוי, פרס ישראל אינו פרס של האקדמיה שאנשי אקדמיה רשאים, לפי שיקול דעתם הבלעדי והמוחלט, להעניק לעמיתיהם כאילו היינו מצוים ב-old boys club, וזאת מבלי שמדינת ישראל, באמצעות שר החינוך, תפעיל על התהליך פיקוח אפקטיבי. לשיטתי עמדתי גם עולה בקנה אחת עם פסיקתו העקבית של בית המשפט העליון. גישת עורך דינו של פרופ' גולדרייך, המבקשת לרדד את תפקידו של שר החינוך לפיקוח אדמיניסטרטיבי רופף על עבודת ועדת הפרס, חוטאת לאופיו הלאומי של פרס ישראל והופכת אותו, בניגוד מוחלט לתכליתו, לעוד אחד מאותם פרסים שחוקרים מעניקים לחוקרים, במעין משחק פנימי של יד רוחצת יד. ואולם אין מדובר בעוד פרס שחוקרים מעניקים לחוקרים (אחרים). מדובר בפרס לאומי, המוענק על ידי השר כנציגה של מדינת ישראל, ועל כן על הזוכה בו לעמוד – בנוסף לתנאי המצוינות המחקרית – גם בתנאי התרומה למדינת ישראל. בעוד שרק ועדת הפרס כשירה להכריע, במצב הדברים הרגיל, בעמידת המועמד בתנאי המצוינות המחקרית, אין לוועדת הפרס כל יתרון על פני שר החינוך בכל הנוגע להכרעה בשאלת התרומה למדינת ישראל מקום בו שאלה זו אינה מקופלת

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

לחלוטין בשאלת המצוינות המחקרית. יתר על כן, יתכנו מקרים – כפי שאף אירע בפועל בענייננו – בהם ועדת הפרס כלל לא תהיה כשירה להכריע בשאלת התרומה למדינת ישראל, למשל לנוכח סירובה לבחון את העובדות הדרושות לעניין זה או לנוכח העדר הכלים הדרושים לצורך בחינה יסודית של השאלה.

מן הכלל אל הפרט: ועדת פרס ישראל לתחום מדעי המחשב לשנת תשפ"א המליצה להעניק את פרס ישראל לשנת תשפ"א לפרופ' עודד גולדרייך, מדען מחשב ממכון וייצמן. איני מהרהר אחרי או מערער על המלצתה המקצועית של ועדת הפרס. נקודת המוצא לבחינת היא ההנחה שפרופ' גולדרייך עולה על המועמדים האחרים שעמדו לנגד עיני ועדת הפרס בכל הנוגע ליכולותיו המחקריות.

ואולם בענייניו של פרופ' גולדרייך מתקיים התרחיש של יד אחת בונה ויד שניה הורסת, שכן אל מול יכולותיו המחקריות (לגביהן כבר הכריעה ועדת הפרס), עומדת **פעילותו** הנמשכת המבקשת, בכוונת מכוון, לפגוע באקדמיה הישראלית ובמדינת ישראל לצורך, ככל שניתן להבין מעמדת עורך דינו של פרופ' גולדרייך, קידום עמדות פוליטיות.

אקדים ואומר כי לעמדתו הפוליטית של פרופ' גולדרייך, ההפוכה לחלוטין לשלי, אין כל רלבנטיות לצורך בחינת מועמדותו לקבלת פרס ישראל. בין מקבלי פרס ישראל בכל שנה, וגם השנה, מצויים בעלי עמדות פוליטיות שונות ואף מקוטבות. גיוון הדיעות הפוליטיות בקרב מקבלי הפרס, בשנים עברו וגם השנה, הוא עניין להשתבח בו ואחת הסיבות להתגאות בהשגיה של מדינת ישראל, בה בעלי דיעות פוליטיות שונות עובדים כתף אל כתף על מנת לקדם את המדינה והחברה הישראלית. אילו הייתי משתכנע כי לצד היותו חוקר מוביל פרופ' גולדרייך גם תרם לחוסנה של מדינת ישראל באמצעות תרומתו לאקדמיה והותיר אחריו אקדמיה ישראלית חזקה יותר, הייתי גאה להעניק לו את פרס ישראל למדעי המחשב לשנת תשפ"א וזאת חרף עמדותי הפוליטית ההפוכה לשלו וחרף סלידתי מאמירותיו (הכוזבות והבלתי ראויות לשיטתי) בקשר לחיילי צה"ל ומערכת המשפט הצה"לית. ואולם לאחר שבחנתי את הסוגיה לעומק, עיינתי בחומרים שנאספו, שוחחתי עם אנשי מקצוע מישראל ומחוץ לישראל והתייעצתי עם אנשי פרקליטות המדינה, נחה דעתי כי פרופ' גולדרייך אינו עומד לעת זו בתנאי התרומה למדינת ישראל שכן תרומתו למדינה באמצעות מחקריו מתקזזת אל מול פעילותו הנמרצת להחרמת מוסדות מחקר ישראלים – פעילות הנעשית בהתמדה ובמכוון ואשר גרמה ומוסיפה לגרום לפגיעה של ממש באקדמיה הישראלית.

רה' שבטי ישראל 34, ירושלים; 9510557 טל' 073-3933160 פקס 073-3933064 | E-mail: sar@edu.gov.il
Shivtei Israel 34, Jerusalem 9510557 | Tel 073-3933160 Fax 073-3933064
شارع شبطي يسرائيل 34, اورشليم-القدس, 9510557 هاتف 073-3933160 فاكس 073-3933064 | www.edu.gov.il
מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרו שלא כדין עובר עבירה

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

פרופ' גולדרייך פועל וקורא לאורך שנים לגופים חיצוניים להחרים את מדינת ישראל. מדובר בפעילות עקבית הנמשכת גם לאחר שמדינת ישראל, כמו מדינות אחרות בעולם, אמרה את דברה בנושא וקידמה חקיקה המבטאת עמדה ברורה ונחרצת בסוגית החרם. חמורה מכך היא העובדה שחיצו של פרופ' גולדרייך ופעילותו בנושא, שלא לי לקבוע אם היא עולה לכדי הפרה של חוקי מדינת ישראל, מכוונים גם כלפי חלקים מהאקדמיה הישראלית ובראשם – אוניברסיטת אריאל. לא רק שפרופ' גולדרייך פגע במכוון וביודעין בחלקים מהאקדמיה הישראלית – פרופ' גולדרייך אף גייס לשם כך את יוקרתו האקדמית ועל הקריאה להחרים את אוניברסיטת אריאל חתם לא כאדם פרטי אלא בכובעו האקדמי. מדובר בניצול יוקרה אקדמית ותפקיד באקדמיה הישראלית על מנת לפגוע בחלקים אחרים של האקדמיה הישראלית, כשהתוצאה היא החלשת האקדמיה הישראלית ותרומה שלילית לחוסנה של מדינת ישראל.

נמסר לי כי פרופ' גולדרייך טוען כי עמדתו בנוגע לאוניברסיטת אריאל היא, בעיקרה, עמדה פוליטית וסיועו הפעיל להחרמת אוניברסיטת אריאל – תוך פגיעה בוטה בחוקריה ובתלמידיה - היא נקיטת עמדה פוליטית לגיטימית. לכן, לשיטתו, החלטה שלא להעניק לו את פרס ישראל מהווה "ענישה" פסולה על השקפה פוליטית. מדובר בטענה חסרת יסוד.

אקדים ואציין כי אני חולק על השקפתו של פרופ' גולדרייך כאילו הקריאה להחרמת אוניברסיטת אריאל ותרומתו הפעילה והנמשכת לקידום חרם כאמור היא נקיטת עמדה פוליטית. עוד אציין כי קשה להשתחרר מהרושם שיתכן ומניעים אחרים (כגון "קנאת סופרים", מאבק על תלמידים ותקציבים, זכיה לתמיכת גופים בחו"ל המעודדים חוקרים ישראלים להשתלח במדינת ישראל ועוד) תורמים, לפחות במידה מסוימת, להשתלחות של פרופ' גולדרייך באוניברסיטת אריאל.

אוניברסיטת אריאל היא אוניברסיטה ככל אוניברסיטה אחרת במדינת ישראל ואמונה, לצד שאר המוסדות האקדמיים של ישראל, על הכשרת דור העתיד של חוקרי ישראל, תהא עמדתם הפוליטית אשר תהא. אוניברסיטת אריאל אינה גוף פוליטי: פעילותה אינה מכוונת להשגת מטרה פוליטית אלא לקידום המחקר והמדע; את שורותיה מאיישים, הן מצד המרצים והן מצד הסטודנטים, בעלי עמדות פוליטיות שונות; ומיקומה הגיאוגרפי אינו פוסל אותה ומחריג אותה משורת המוסדות האקדמיים בישראל. מי שקורא להחרים את אוניברסיטת אריאל ואף פועל בנושא, אינו נוקט עמדה פוליטית אלא פועל במכוון ובמודע להחלשת האקדמיה הישראלית.

רה' שבטי ישראל 34, ירושלים; 9510557 טל' 073-3933160 פקס 073-3933064 | E-mail: sar@edu.gov.il
Shivtei Israel 34, Jerusalem 9510557 | Tel 073-3933160 Fax 073-3933064
شارع شبيطي يسرائيل 34, اورشليم-القدس, 9510557 هاتف 073-3933160 فاكس 073-3933064 | www.edu.gov.il
מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרו שלא כדין עובר עבירה

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

ממידע שהובא לידיעתי ועמד לנגד עיני במועד קבלת החלטתי, לרבות מידע שהגיע אל שולחני היום, נחה דעתי כי הפגיעה באוניברסיטת אריאל עקב הקריאות הנמשכות להחרמתה – קריאות להן פרופ' גולדרייך הוא שותף פעיל וקולני – היא פגיעה של ממש ולא עניין תיאורטי גרידא. לפגיעה זו יש משמעות כלכלית ואיכותית ברמה הלאומית. לא ניתן לחלוק באמת על כך שמצבה של האקדמיה הישראלית ומעמדה בעולם התערערו בעקבות פעולותיו של פרופ' גולדרייך, ובעניין זה ראשי אוניברסיטת אריאל אמרו דברים ברורים וחד משמעיים. פגיעה זו עלולה להעמיק עוד יותר ככל שמדינת ישראל תיתן לה את ידה בעקיפין באמצעות הענקת פרס ישראל למי שפועל בגלוי ובשיטתיות להחרמת אוניברסיטת אריאל.

אפילו אם אניח, לצורך הדיון, כי מנקודת מבטו הסובייקטיבית של פרופ' גולדרייך פעולותיו להחרמת אוניברסיטת אריאל הן פעולות פוליטיות, אין בדבר כדי להביא לשינוי החלטתי.

לאף חוקר בישראל, מבריק ככל שיהיה, אין זכות קנויה לקבלת פרס ישראל והמילים "פעילות פוליטית" אינן מילות קסם שמאפשרות למועמד לקבלת הפרס לדלג מעל או לעקוף את מבחן התרומה למדינת ישראל. אם פרופ' גולדרייך בחר, מסיבות כלשהן, פוליטיות או אחרות, לחתור תחת מעמדו, העולמי והמקומי, של מוסד אקדמי מוכר בישראל ולפעול להחרמתו ולהדרתו, מדובר בבחירה שאי אפשר להתעלם ממנה כאשר באים לאמוד את עמידתו של הפרופ' במבחן התרומה למדינת ישראל. מדובר בשטר ששוברו בצידו, לפחות בכל הנוגע לשאלת עמידתו של פרופ' גולדרייך בתנאים לקבלת פרס ישראל. סברתו של פרופ' גולדרייך כי הצבעה על מניע פוליטי כעומד ביסוד פעולותיו תקנה לו אוטומטית חסינות אפקטיבית מבחינת תרומתו למדינת ישראל לצורך קביעת עמידתו בתנאים לקבלת פרס ישראל היא סברה שאין לה יסוד. לא הכל פוליטי ולא מהכל ניתן לחמוק בתירוץ לפיו "פעלתי" ממניע פוליטי.

בשולי הדברים ולמעלה מן הצורך אציין כי על אף שפרופ' גולדרייך מעיד על עצמו כמי שאינו תומך בתנועת החרם נגד מדינת ישראל (BDS), פרופ' גולדרייך פעל בניסיון להעניק לגיטימיות לתנועת ה-BDS כאשר הצטרף לקריאה לפרלמנט הגרמני שלא להוציא את תנועת ה-BDS אל מחוץ לחוק (בנימוק כי מדובר בתנועה אנטישמית). מכתב עורך דינו של פרופ' גולדרייך מיום 5.5.2021, שנשלח במענה לניסיון לקבל מפרופ' גולדרייך נתונים עובדתיים לצורך בירור עמידתו בתנאי התרומה למדינת ישראל, הבהיר היטב (בסעיף 6 למכתב) כי לשיטתו של פרופ' גולדרייך מדובר בתנועה **פוליטית** (ועל כן, לגיטימית). ואולם, כאמור, לא הכל פוליטי. מי שאוחז בעמדה (ופועל בהתאם לעמדה זו) לפיה תנועת החרם,

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

שמדינות רבות ונאורות בעולם פעלו ופועלות להוצאתה אל מחוץ לחוק, היא תנועה פוליטית (ועל כן, לגיטימית), נותן את ידו, הלכה למעשה, לגיטימציה של תנועת החרם וחותר בגלוי ובאופן בוטה תחת מאמציהן של מדינת ישראל ומדינות נוספות להילחם בתנועה.

שוב, מוכן אני להניח כי טענת פרופ' גולדרייך לפיה הוא אינו תומך של תנועת החרם אינה טענה כוזבת ביודעין שנטענה אך ורק לצורך קבלת הפרס. ואולם גם אם פרופ' גולדרייך אינו רואה את עצמו כתומך של התנועה – מעשיו תומכים גם תומכים בתנועה ותורמים תרומה של ממש למלחמתה של התנועה נגד הניסיונות להוציאה אל מחוץ לחוק. גם קריאותיו של פרופ' גולדרייך להחרמת מדינת ישראל או להחרמת אוניברסיטת אריאל מהוות תמיכה של ממש בתנועת החרם, בין היתר כיון שהן מבקשות לקדם את טקטיקת הפעולה של תנועת החרם, שאף הפכה לסימן ההיכר שלה, ובכך מעניקות לה לגיטימציה. מסיבה זו גם ברור לי מדוע פעילים מרכזיים במלחמה בתנועת החרם מהם התקבל מידע סבורים כי פרופ' גולדרייך אינו אומר אמת כאשר הוא מעיד על עצמו כמי שאינו תומך בתנועת החרם, בשעה שהוא פועל בגלוי על מנת למנוע דה-לגיטימציה של תנועת החרם ולקידום מטרותיה (בדרך של החרמת מוסדות בישראל).

הנה כי כן, מהתשתית העובדתית שעמדה לנגד עיני במועד קבלת ההחלטה, עולה תמונה ברורה של פעילות נמשכת (לאורך שנים), עקבית ומכוונת של פרופ' גולדרייך שתוצאתה היא פגיעה של ממש באקדמיה הישראלית ובמדינת ישראל. כאשר אני בוחן את הדברים לצורך הענקת פרס ישראל, מסקנתי היא כי את תרומתו של פרופ' גולדרייך כחוקר מאיינים מעשיו הנמשכים של פרופ' גולדרייך המכוונים לפגוע במדינת ישראל ובחלקים מהאקדמיה הישראלית. יתכן כי פרופ' גולדרייך ראוי לקבל פרסים אקדמיים שונים בזכות מחקריו בתחום מדעי המחשב אבל את פרס ישראל – הפרס של מדינת ישראל, המוענק על תרומה למדינת ישראל – אין פרופ' גולדרייך ראוי לקבל, לפחות לא לעת זו. יתכן כי בעתיד פני הדברים יהיו שונים, שהרי מודה ועוזב – ירוחם. לפרופ' גולדרייך עוד נכוננו עלילות ויש בפניו עוד שנים רבות בהן הוא יוכל לפעול, אם רק ירצה, על מנת לחזק את האקדמיה הישראלית ולתרום תרומה חיובית לחוסנה של מדינת ישראל. אם כך יעשה, תיפתח בפניו הדרך לקבלת פרס ישראל. ואולם כל עוד ידו האחת בונה והשניה הורסת, אין הוא עומד בתנאים לקבלת הפרס.

שר החינוך
State of Israel
دولة إسرائيل

לאור כל האמור לעיל, החלטתי לדחות את המלצתה המקצועית של ועדת פרס ישראל לשנת תשפ"א לחקר מדעי המחשב להעניק את פרס ישראל לשנת תשפ"א לחקר מדעי המחשב לפרופ' גולדרייך.

צר לי שהועדה בחרה, מסיבותיה, לא להידרש לבחינה יסודית של שאלת תרומתו של פרופ' גולדרייך למדינת ישראל (וזאת בתירוץ המתחכם כי מדובר בוועדה של "חוקרים" ולא "חוקרים פרטיים") וניסתה להפוך את פרס ישראל לפרס של "חוקרים לחוקרים" במקום לשמר את אופיו כפרס לאומי הניתן לחוקרים מבריקים שתרמו לחוסנה של מדינת ישראל ולערוך מול פרופ' גולדרייך את הבירור היסודי המתחייב. אולם הועדה בחרה, מסיבותיה, שלא לבצע את הבחינה הנדרשת ולאחר מכן בחרה, מסיבותיה, לנסות לכפות עלי את המלצתה באופן חסר תקדים (ולפי יעוץ שקיבלתי, גם חסר יסוד מהבחינה המשפטית).

כפועל יוצא מן האמור לעיל, פרס ישראל לחקר מדעי המחשב לא יוענק בשנת תשפ"א.

בברכה,

חה"כ יואב גלנט

שר החינוך

העתק:

עו"ד אילת מלקמן, יועמ"ש משרד החינוך
דוד פלבר, יועץ השר לפרסי ישראל